

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS-THURSDAY – BALANDŽIO-APRIL 15, 2021 • Vol. CXII NR. 29

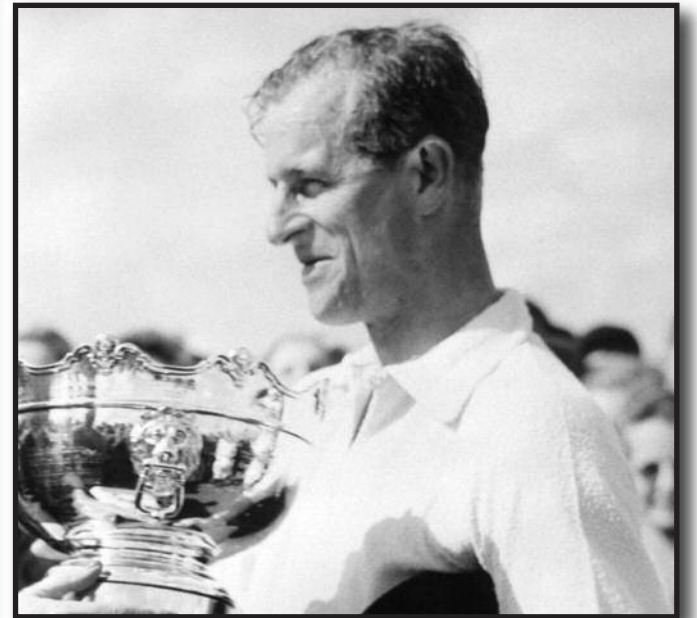
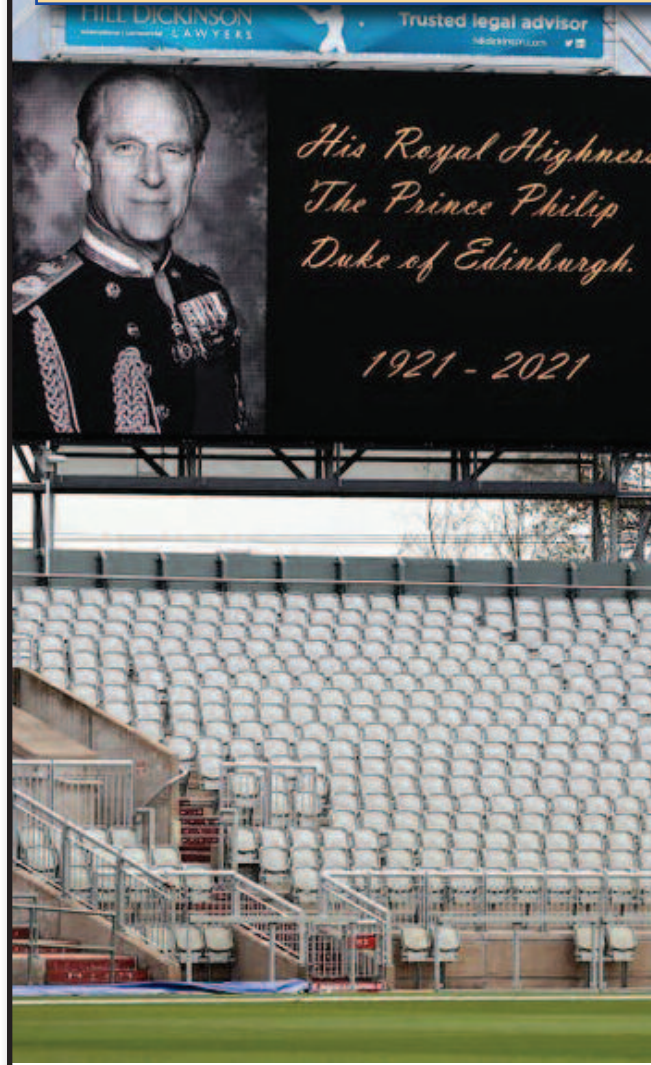
Kaina 2.00 dol.

PERIODICALS

31 NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-14-2021

DRAUGAS
laikraštis lietuviams
leidžiamas nuo 1909 metų

Paliko žymę ir sporto pasaulyje

Didžioji Britanija paskendo giliame liūdesyje. Buckinghamo rūmai paskelbė, kad mirė karalienės Elizabeth II vyras, princo Charles tėvas princas Philip. Edinburgo hercogas buvo neatsiejamas ir nuo savo šalies bei pasaulio sporto. Edinburghe vykusioje vėlionio pagerbimo ceremonijoje su princu Philip atsišveikino kriketo, teniso ir futbolo pasaulio atstovai. – 11 psl.

Lietuviško žodžio ir dovanų šventė

Kodėl Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai taip laukia Lietuviško žodžio šventės? Kai kurie vaikai ją vadina dovanų švente. O tie, kurie nori būti apdovanoti ir pagerbti, turi geriau už kitus rašyti, piešti, daugiau knygų perskaityti – kitaip sakant, stengtis ir mokytis.

Pasakojimas apie šį kasmetinį mokyklos renginį – 4 psl.

Ką pasakysime žmonėms?

Aktorius iš Lietuvos Vaidotas Martinaitis šiuo metu yra atvykęs į JAV, Georgia valstiją, kur filmuojasi populiariame Netflix seriale. Su juo Atlantoje kalbėjosi žurnalistė ir rašytoja Vilma Kava: apie tai, kas lėmė, kad būsimas muzikantas staiga pasuko į aktorystę, apie laimingus atsitiktinumus ir daugelį kitų dalykų, kurie veda į sėkmę – 8 psl.

Nepaprastai gerai nudirbkite visai paprastus darbus – štai kokia yra maža didelės sėkmės paslaptis – John D. Rockefeller II

Naujas projektas – pilietybės temai ir pilietiškumo ugdymui

Lina Dusevičienė

Prieš 2020 metų Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus suburta diasporos pilietinės iniciatyvos „Mūsų Metas DABAR“ viešųjų ryšių komanda buriasi naujam projektui – „Pilietybė“.

„Pilietybė“ – jau veikiančios pasyros socialiniuose tinkluose „Facebook“ ir „LinkedIn“ pavadinimas, artimiausiomis savaitėmis virs į pilietiškos minties interneto tinklalapį *Pilietybė.lt*.

„Projektas ‘Pilietybė’ yra dedikuota informacinė erdvė. Jos tikslas – pilietybės tematikos aktualizavimas ir pilietiškumo ugdymas diasporoje ir Lietuvoje. Siekiame, kad pilietiškumas taptų kasdiene, ne vien progine ar priešrinkimine tema.

Esame pasiruošę bendradarbiauti su visomis suinteresuotomis orga-

Daiva Lapėnaitė

nizacijomis, žiniasklaidos priemonėmis bei pavieniais aktyvistais, tikinčiais, kad pilietinė branda padeda vienyti tautą ir kuria saugesnę Lietuvą pasaulyje”, – sako projektą įgyvendinančios VŠĮ „LT Diaspora“ vadovė Lina Dusevičienė.

„Pilietybė“ komandos nariai yra gerai žinomi diasporos veiklos lauke. Ekonomikos profesorius dr. Rimvydas Baltaduonis yra JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) tarybos narys, „Mūsų Metas DABAR“ iniciatorius ir buvęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) valdybos narys. Profesionalios diasporos telkimo ir įveiklinimo projektų koordinatore L. Dusevičienė yra ilgametė tarptautinio lietuvių profesionalų tinklo „Global Lithuanian Leaders“ bendradarbė. Žurnalistė ir visuomenininkė Daiva Lapėnaitė – Italijos LB apylinkės Sardinijoje pirmininkė.

Vaidas Matulaitis

Prekinių ženklų strategas Vaidas Matulaitis iš Estijos yra PLB valdybos narys, buvęs Estijos LB pirmininkas. Lituanistinio švietimo ekspertė Donata Simonaitienė – lituanistinės mokyklos Airijoje vadovė ir PLB Švietimo komisijos narė.

Pagrindinė projekto „Pilietybė“ misija – jungti Lietuvą ir jos diasporą pilietybės ir pilietiškos minties pagrindu – nuo paso iki pasaulėvokos.

R. Baltaduonį PLB valdyboje pakeis K. Eidukonis

PLB ekonominio bendradarbiavimo komisijos pirmininkas R. Baltaduonis iš PLB valdybos atsistatydino po PLB XVI Seimo nepaprastosios sesijos, kuri nuotoliniu būdu vyko kovo 6 dieną. Sesijoje dalyvavo 93 PLB XVI Seimo atstovai. Buvo svarstomas klausimas: „Dėl pandemijos situacijos nu-

Donata Simonaitienė

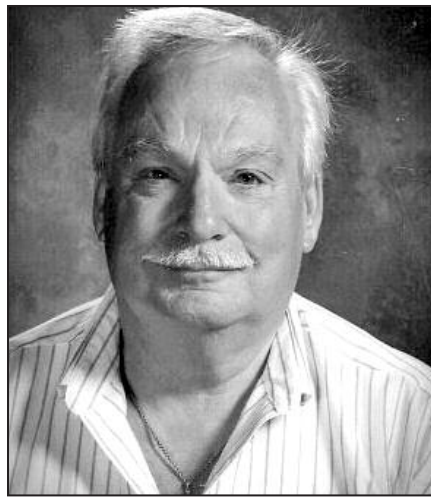
kelti PLB XVII Seimą į 2022 metus”. (PLB XVI Seimo narių ir visų vadovujančių vienetų kadencija prasitęstų metams). 66 balsais „už“ buvo priimtas nutarimas: „Nukelti PLB XVII Seimą į 2022 metus”. (PLB XVI Seimo narių ir visų vadovujančių vienetų kadencija prasitęsia metams). „Prieš“ balsavo 27, susilaikiusių nebuvo.

PLB valdybos nariui, PLB ekonominio bendradarbiavimo komisijos pirmininkui Rimvydui Baltaduoniui atsistatydinus, pagal PLB Konstitucijos 25 straipsnį, vietoj jo į PLB valdybą buvo įtrauktas daugiausia iš eilės į tą darbo sritį balsų (PLB XVI Seime) gavęs kandidatas Kęstutis Eidukonis. K. Eidukonis yra JAV LB atstovas, buvęs LR Seimo ir PLB komisijos narys.

Parengta pagal LRT.lt ir PLB inf.

Rimvydas Baltaduonis

Kęstutis Eidukonis
„LT Diaspora“ nuotraukos

Šiame numeryje

Laikraštis – tai mūsų bendra kelionė. Ji gali būti maža arba didelė, kelionė laike, po tolimus kraštus ar po nematomus vidinius pasaulius...

Šiame numeryje taip pat yra įvairiausių kelionių. Vieno aktyviausių išeivijos ir Lietuvos visuomenininko dr. Kazio Bobelio politinės veiklos kelionė truko visą jo gyvenimą.

Amerikos lietuviams pažįstamas fotografas Mindaugas Kavaliauskas kviečia kartu su juo pakeliauti po JAV, Europą, Karibus, Ramiojo vandenyno regioną ir „užsikrėsti“ lėktuvų stebėjimu.

Į kino ir aktorystės pasaulį mus nuveda Vilmos Kava pokalbis su žinomu Lietuvos aktoriumi Vaidotu Martinaičiu. „Karštas“ pokalbis parvežtas specialiai „Draugui“ tiesiai iš filmavimo aikštelės Georgia valstijoje!

Tad užsisekime diržus ir leiskimės į istorijos ar meno labirintus.

Ramunė Lapas

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

Į Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

Į Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Į Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

Į Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

El. svetainė –
Neringa Smilgytė

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Autorių nuomonė nebūtinai sutampa
su leidėjų ir redakcijos nuomone.

Remkime Draugo fondą – www.draugofondas.org

Atrodo, kad politikos jau nebeliko, tik pandemija. Tokia situacija Lietuvoje, tikriausiai ne ką geriau ir pasaulyje. Pandemija žlugdo vyriausybes, opozicija iš pandemijos bando pakelti savo reitingus. Vokietijoje rinkimuose greičiausiai kris kanclerės Angelos Merkel partija ir tam nemažai pasitarnaus būtent pandemija, kurianti niūrų gyvenimą ir žmonių nusivylimą. Kažin kaip išsivynios premjeras Viktor Orban Vengrijoje, kuris bando „į vietą pastatyti“ Europos Sąjungą (ES) ir nepaisyti sutartų taisyklių, nors pandemija jo šalyje šiuo metu siaučia žiauriausiai.

OLietuvoje Ingrida Šimonytė apklausoje įvardijama kaip geriausiai vertinama tarp visų nepriklausomybės vyriausybės premjerų. Bet kangi daugiau įvykių nelabai yra, pandemija yra bene vienintelė proga opozicijai ją ir jos Vyriausybę pakedenti. Į socialdemokratų partijos pirmininkus besitaikanti Europos Parlamento narė Vilija Blinkevičiūtė pareiškė, kad tokio chaoso (daugiausiai dėl skiepijimo prioritetų) esą Lietuvoje dar nebuvo, nors tą patį girdėjau sakant ir vieną (net ne opozicinį) politiką apie vakcinavimo padėtį Vokietijoje. Kritikuojantys nenori atsižvelgti į pačią viruso plitimo situaciją, juk padėtis keičiasi kas kelios dienos ar net valandos, kai, pvz., paskelbiama žinia apie galimą mirtį nuo „AstraZeneka“ vakcinos, ir visos valstybės ima skelbti vakcinavimo šia vakcina pauzę (iš tikrųjų, kaip teigia politikos ekspertas Marius Laurinavičius, britišką vakciną šantažuoja Kremlius, nes rusiška vakcina „Sputnik V“ yra tokios pat prigimties, ir Rusijos prezidentas ją nori įpiršti pasauliui). Koronavirusas pasaulį judina tarsi stichija. Pvz., Lietuva prieš porą mėn. buvusi susirgimų ir mirčių nuo koronaviruso „lyderė“, po to lyderiavusi dėl situacijos gerėjimo ir susirgimų suvaldymo, dabar jau vežasi Estiją, kuri šiuo metu yra viena iš labiausiai kenčiančių nuo šio XXI a. maro.

Pandemijos išbandymai

Opoziciniams politikams ir politologams, kuriems trūksta normalaus gyvenimo medžiagos, vienintelis būdas pasireikšti yra pandemija. Netgi Lietuvos prezidentas, atrodo, pritrūko veiklos ir tapo beveik sveikatos srities inspektoriumi, pandemijos situaciją komentuojančiu vos ne kasdien ir mokačiu Vyriausybę, kaip reikia elgtis – kada pradėti visuotinį vakcinavimą ir kada jį baigti. Iš to jau pasijaukia žurnalistai ir politikos komentatoriai, o europarlamentaras Andrius Kubilius tam paskyrė netgi atskirą straipsnį:

„Akivaizdu, kad niekas nepretenduoja į prezidento galias ir į darbus, kurie priklausytų prezidentui, bet jis vis kažkaip nesulaukia ir pretenduoja į Vyriausybės veiklos sferą. Tas nėra gerai, to kitur Europoje nėra, nes visi supranta, kad tokia konkurencija kenkia pačiam prezidentui, manau, kad šiuo atveju viena iš problemų ta, jog prezidentas Nausėda šiek tiek karštligiškai ieško savo reikšmės politinėje sistemoje ir jam nepavyksta jos rasti. Galbūt pačiam neišeina suprasti, kokia galėtų būti jo pagrindinė darbotvarkė, kuo jis turėtų rūpintis ir užsiimti, kaip nekonkuruojant būti reikšmingam. Galia tik pakartoti, kad sveika imti pavyzdį iš kitų šalių, – sako A. Kubilius. – Prezidentui ieškoti savo reikšmės konkuruojant su Vyriausybe – prastas sprendimas“.

Prezidentas Gitanas Nausėda šiuo metu susirūpinęs ir dėl galimybės netekti dar vieno „žaislo“ – monopolio atstovauti Lietuvos Respublikai Europos vadovų taryboje (EVT), mat valdančiosios Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos Seime narys Matas Maldeikis rengia įstatymo pataisą, kad EVT atstovautų ne tik prezidentas, bet pakaitomis ir ministrė pirmininkė. (Pagal Konstituciją Lietuvos prezidento funkcijos yra užsienio politika ir teisėtvara, o vidaus gyvenimą tvarko Vyriausybė.) Bėda ta, kad teisės aktuose nėra reglamentuota, kas turi vykti į EVT posėdžius. Iki prezidentės Dalios Grybauskaitės prezidentas ir ministras pirmininkas vykdavo pakaitomis – priklausomai nuo to, koks klausimas būdavo svarstomas. Premjerai Algirdas Butkevičius ir Andrius Kubilius prezidentei nusileisdavo, ir ji visada vykdavo pati. Premjerė I. Šimonytė nestabdo Seimo nario, kuris ėmėsi iniciatyvos tą klausimą išspręsti racionaliau, nes mano, kad, pvz., dėl pandemijos kalbėtis Eu-

Pandemijos išbandymai

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

ropoje tiksliau būtų jai. G. Nausėda net į kalbas nesileidžia. Jis pareiškė neužleisias tos vietos ir net atmesias įstatymo pataisas, jeigu tokios Seime būtų priimtose. Premjerė ir net kai kurie politikai iš opozicijos (juk kitą kadenciją premjeras gali būti iš priešingos stovyklos) mano, kad racionalu būtų atstovavimu dalintis, nes Seimas neturi galios įpareigoti prezidento iš ES išgauti kokių nors specialių dalykų, kad ir dėl tos pačios pandemijos. O premjerą įpareigoti Seimas gali. Yra ir kitų problemų, dėl kurių geriausiai būtų derėtis premjerui.

Žurnalistai išmetė juokelių iš pastarojo EVT posėdžio, kur Lietuvos prezidentas esą styrojęs tarp dviejų Estijos ir Latvijos premjerų. Mat kai kuriose ES valstybėse atstovavimo pareigas ir prisiima abu vadovai pakaitomis, priklausomai nuo to, koks klausimas svarstomas eiliniame posėdyje. Kaip tas reikalas išsprendžiamas Lietuvoje, dar sunku pasakyti. Prezidentas mojuoja kumščiu – Vyriausybė tegu geriau tvarko vakcinavimą (nes „labai atsilieka nuo geriausių pavyzdžių“!), o ne kelia audras dėl atstovavimo Lietuvai. Atrodo, kad tas „buitinis“ konfliktas prezidentui garbės neprideda. Neseniai buvo paskelbti apklausų duomenys, kur buvo klausiama, kas geriausias Lietuvos prezidentas. Pirmuoju buvo įvardintas Valdas Adamkus, o Gitanas Nausėda liko priešpaskutinis ir aplenkė tik Rolandą Paksą, kuriam buvo surengta apkalta ir jis buvo atstatydyntas.

Taigi pandemijos ir karantino išbandymų neatlaiko ne tik paprastų žmonių galvos, – jie pavargę ir pikti, bet ir tokios kaip prezidento. Akivaizdu, kad dabartiniam Lietuvos prezidentui trūksta veiklos. Jis nesutaria ir su savo patarėjais, nes jau kelintą kartą jie yra keičiami arba patys pasitraukia. Žurnalistai ir politologai sako, kad prezidentas neklauso patarėjų ir kalba bei daro tai, kas jam šauna į galvą. Patarėjai nusivilia, nes jaučiasi nevertinami, o Prezidentas vieną po kitos iš viešumą vis išmeta kokią nors kliurką, nuo ko jo populiarumas krenta dar labiau.

Egzaminuojama ir visuomenė

Gal chaosas Lietuvoje dėl pandemijos ir nėra didžiausias, nes kitur, girdėti, vyksta tūkstantiniai protestai reikalaujant laisvės nuo suvaržymų, bet nepaklūstančių Vyriausybės priimtoms taisyklėms yra pakankamai. Žmonės kaip išprotėję miniomis veržiasi į Palangą, į parduotuves, jubiliejinius vakarėlius rengia net ligoninių vyriausieji gydytojai ar savivaldybių merai. Atrodo, kad lietuviai jaučiasi ne tik nemirtingi, bet ir neatsakingi už kitus vi-

suomenės narius. Politologė Rima Urbonaitė, dėl koronaviruso netekusi tėčio, radijo laidoje sakė: „Vėžio mes neplatiname patys, kitų ligų – irgi faktiškai ne-nešiojame. COVID'as yra tai, ko iš principo galima išvengti. Jo neplatina Šimonytė, Skvernelis, Veryga, Dulkys – COVID'ą platiname mes patys. Tie 3,5 tūkst. mirusių (Lietuvoje), galbūt žiauriai nuskambės, – yra mūsų pačių 'darbo' rezultatas. ...Mano mama sako: toks

jausmas, kad iš manęs jį (vyrą) pavogė. Aš ir noriu sakyti: baliavodami, švėsdami, galvodami, kad nieko nėra, vagiame vieni iš kitų artimuosius. Tai yra faktas, ir niekas manęs neįtikins, kad yra priešingai“.

Atsiranda ir antivakserių – žmonių, kurie netiki ir nepriima skiepijimo, pasikliudami savo imunitetu. Tokių esama net Seime. Dar kiti netiki, kad iš viso egzistuoja pandemija, jie mano, kad tai kažkieno būdas užsidirbti. O kai kurių valdžios pareigūnų ar medikų klaidos tą skepticizmą sustiprina. Pvz., mūsų meistras, kurio paslaugos mums, nemokantiems daugelio ūkiškų dalykų, dažnai praverčia, prieš keletą dienų pareiškė, kad pandemija yra išpūstas reikalas. Jis tikėjosi, kad koronavirusas egzistuoja, bet kad yra sergančių šimtai tūkstančių ir mirusių yra tūkstančiai, jis netiki. Jis mano, kad „COVIDUI“ priskiriami ir nesergantys, nes tai kai kam naudinga. O netiki dėl paprastos priežasties – kai mirė jo senelis, medikai pasiūlė 300 eurų, jeigu artimieji sutiks pasirašyti, jog jis mirė nuo „COVID-19“ (už mirusį jį nuo „COVID-19“ kompensacija mokama dėl to, kad tai sukelia problemų laidojant). Iš tikrųjų senukas į ligoninę buvo nuvežtas jau sunkios būklės ir ten mirė po kelių valandų, taigi negalėjo spėti užsikrėsti. Namie jokių koronaviruso simptomų neįėjau ir tyrimai dėl „COVID-19“ taip pat nebuvo atlikti. Esmė tame, kad ligoninė nuo kiekvieno paciento, mirusio nuo šio viruso, gauna papildomų valstybės išmokų, todėl kai kurių ligoninių administracijos, matyt, verčia gydytojus tokių pacientų „padaryti“ kuo daugiau.

Chaosas Lietuvoje nėra

Vis dėlto chaosas Lietuvoje pandemija nesukėlė. Skirtingai negu 2008 m. ekonominės krizės metu, kai premjeras A. Kubilius viską labai taupė, dabartinė premjerė I. Šimonytė pasirinko amerikietiškąjį variantą – visiems stengiasi pandemijos nuostolius kompensuoti, nors, žinoma, ne taip dosniai kaip Amerikoje. Smulkieji verslai bankrutuoja, nedarbas yra nebe didžiausias Europoje, bet panikos Lietuvoje nėra. Nenorėdama gilinti žmonių nepasitenkinimo, valdžia jau nutarė atlaisvinti judėjimą ir verslus ir su virusu kovoti nebe karantinu, o testais ir sparčiu vakcinavimu. Žmonėms leidus vakciną rinktis, prie vakcinavimo centrų jau stoja eilės, kai prieš savaitę situacija buvo priešinga ir visai politinei valdžiai teko viešai skiepytis, kad parodytų pavyzdį. Tiesa, erzelį visuomenėje kelia liberalų siūlymai Seime suteikti daugiau teisių netradicinės orientacijos žmonėms ir patvirtinti Stambulo konvenciją, bet tai jau kita priežastis.

Balsuokite ir rinkite JAV LB Tarybą

JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Krašto rinkimų komisija kviečia aktyviai balsuoti Tarybos rinkimuose. Registruojantis užtruksite tik kelias minutes, o balsuoti gali visi 18 metų sulaukę lietuviai ir jų pilnamečiai šeimos nariai (lietuviai ar amerikiečiai sutuoktiniai bei vaikai).

Paskutinė registracijos diena – balandžio 15-oji.

Taryba yra svarbiausias JAV LB padalinys, nustatantis organizacijos veiklos kryptį bei būdus, todėl labai svarbu kiekvienam iš mūsų aktyviai dalyvauti rinkimuose ir atsakingai išrinkti kandidatus, kurie vadovaus šiai organizacijai ateinančius trejus metus.

Užsiregistravusieji balsuoti internetu gegužės 1 d. gaus elektroninį laišką su nuoroda balsavimui. Balsuoti bus galima bet kuriuo metu gegužės 1–15 dienomis.

Užsiregistravę balsavimui paštu gaus balsuotojo kortelę ir informaciją, kaip reikia ją užpildyti bei gražinti rinkimų komisijai ne vėliau kaip 2021 m. gegužės 15 d. (balsavimas laikomas teisėtu, jei pašto antspaudo data yra ne vėlesnė kaip gegužės 15 d.).

Su kandidatai pagal apygardas/ rinkimų rajonus galite susipažinti čia:

<https://javlb.org/kandidatai/>

LB Krašto rinkimų komisijos inf.

TELKINIAI

Dešimtokų daina „Pempel pempel“ – kad ir su kaukėmis, bet iš širdies.

Viktorijos Šileikos nuotraukos

Skudučiai paklūsta bet kokio amžiaus muzikantams – žiūrovams skudučiuoja mokiniai kartu su savo mokytoja G. Razumiene (k.).

Lietuviško žodžio ir dovanų šventė

DAIVA JUZĖNAS

Šių metų kovo 27 d. Čikagos lituanistinėje mokykloje (ČLM) vyko Lietuviško žodžio šventė. Mokyklos renginių vadovė Sandra Krumhorn renginį pradėjo klausimu: „Vaikai, kokia tai šventė?“ Salėje nuskambėjo keli drąsūs balsai: „Tai prizu šventė!“. Smagus suaugusiųjų juokas nuvilnijo salės skliautais ir tarsi paskleidė savo gerą energiją visai šventei. Šią dieną sveikinome ir apdovanojome gražiausių rašinių autorius ir stropiausius skaitytojus.

Mokyklos direktorė Vida Rupšienė, kalbėdama susirinkusiems, pacitavo lietuvių kalbininką Joną Jablonskį: „Maža garbė svetimom kalbom kalbėti, didi gėda savos gerai nemokėti“.

Labiausiai visi mokiniai laukė apdovanojimų, tikėdamiesi tarp apdovanotųjų išgirsti ir savo pavardę.

Rašinio konkurso nugalėtojai

Trečios klasės mokytoja Rita Gudzevičienė pristatė laimėtojus ČLM rašinio konkurso 2–3 kl. kategorijoje. Antroklų grupėje pirma vieta atiteko Elzytei Grigonis už rašinėlį „Stebuklinga diena“, antroji vieta skirta Pauliui Šimoniui, trečioji – Gajai Ansa. Trečių klasių prizines vietas „nuskynė“ vien mergaitės: pirmoje vietoje – Liucija Stočkutė, antroje – Adrija Leskauskas, trečioje – Reda Žurumskas. Mažieji bėgte nubėgo į sceną pasiimti prizus ir įsiamžinti nuotraukoje.

ČLM 4–6 klasių rašymo konkurso nugalėtojus paskelbė šeštos klasės mokytoja Jotvingė Grigas.

4 klasė: Milai Majauskaitei paskirta pirmoji vieta, Julia Žilinskei – antroji, Armandui Leskauskui – trečioji.

5 A klasė: Sofia Stašaitis laimėjo pirmąją vietą, Lukrecija Venslavičius – antrąją, Luknė Selickaitė – trečiąją.

5 B klasė: Roko Bilevičiaus rašinėlis – pirmoje vietoje, Luko Haas – antroje, Sofia Krasauskas – trečioje.

6 klasė: Joriui Pranckui įteiktas pirmos vietos apdovanojimas, Augustui Leskauskui – antrosios, Skaivai Purvis atiteko trečioji vieta.

7–8 klasių rašymo konkurso nugalėtojus pristatė ir į sceną pakvietė septintos klasės auklėtoja, lietuvių kalbos mokytoja, Simona Norgėlaitė.

Pirmoji vieta skirta 8 kl. mokiniai Gabijai Bickus už rašinėlį „Noriu išsaugoti lietuvių kalbą ir kultūrą“, antrą vietą užėmė 8 kl. mokinys Maxas Bruzga, trečiaji vieta pasidalino 8 kl. mokinė Ula Selickaitė ir septintokė Sylvia Zaborowski.

Lietuvių literatūros mokytoja Jovita Bickus pristatė 9–10 klasių rašymo konkurso nugalėtojus.

Čia buvo net dvi antrosios ir dvi trečiosios vietos. Pirmoji vieta skirta 10 kl. mokiniui Deividui Bilevičiui, antroji – 9 kl. mokinėms – Julijai Bikulčiūtei ir Gretai Stanevičiūtei, trečioji vieta – 9 kl. mokiniams – Klaidui Paškauskui ir Taurui Alonso.

Mūsų mokytojams – didžiausia pagarba

Lietuviško žodžio šventėje pagerbėme mokytojas, kurios puošia visus mūsų šventes jau daugelį

metų. Genutei Razumienei, Dalei Gedvilienei, Evelinai Karalienei, Vilmai Vaičienei, Onutei Cvilikienei ir Rasai Stanevičienei – direktorė V. Rupšienė ir pavaduotoja V. Poliuviene įteikė pinigines premijas – po 50 dolerių skyrė mokykla ir 25 dolerių dovanų čekius siuntiniams skyrė bendrovė *Atlantic Express*.

Be šokių, dainų ir muzikos tikrai nebūtų taip linksma mokykloje!

Šokių mokytoja Onutė Cvilikiene scenoje parodė, ko išmoko su savo mokiniais – su Darželio grupe, pirmokais, antroklais, trečiokais ir ketvirtokais. Šokėjams pianinu akompanavo Rasa Stanevičienė, kuri dažnai mus pradžiugina ir savo smuikavimu. Malonu stebėti šias mokytojas, dirbančias su mažais kiekvieną šeštadienį.

Dalė Gedvilienė, dainavimo mokytoja ir mokyklos choro vadovė, dirba su vyresniaisiais mokiniais. Jos dėka mokyklos klasėse ir net koridoriuose skamba lietuviškos dainos, šeštadieniais primindamos, kad mes čia. Mokytojos vadovaujama, dešimtokai atliko lietuvių liaudies dainą „Pempel“. Tikras smagumėlis, ir jis čia dar nesibaigė.

Mūsų nepakartojamoji Genutė Razumiene – mokyklos pažiba ir turtas. Ne visos lietuviškos mokyklos turi mokytojus, kurie ne tik paaiškina, kas tos kanklės, bet ir išmokys užgauti jų stygas, ir prisikalbina paauglius vaikus mokytis groti skudučiais! Gabrielė Mikniūtė drauge su mokytoja G. Razumiene tradicinėmis kanklėmis pagrojo dvi dainas ir susilaukė didžiausių plojimų. Kartu su mokytoja skudučiavo mūsų mokiniai: Gabrielė, Gerda, Joris, Martinas ir Silvija. Jeigu girdėjote, tikriausiai ne vienas nubraukėte ašarą – aš tai tikrai!

Vyresniųjų klasių šokių mokytoja Vilma Vaičiene mūsų mokykloje išgarsino lietuvių liaudies šokių „Kepurinė“, kurį tradiciškai šoka dešimtokai per išleistuves. Šį kartą pasigrožėjome penktokų atliktu šokiu „Sėjau rūtą“. Kartais sunku patikėti, kiek daug visko spėja išmokyti vaikai per tas kelias šeštadienio valandas, praleidžiamas mokykloje.

Bibliotekininkė Renata Kancleris pristatė kasmetinio skaitymo konkurso nugalėtojus ir apgalvestavo, kad pasigėdo skaitančių tėvėlių bei paragino vyresniųjų klasių mokinius aktyviau dalyvauti skaitymo konkurse kitais metais.

Skaitymo konkurso nugalėtojai:

1 kl.: Greta Šileika – pirma vieta, Emilija Jokubavičiūtė – antra vieta, Neda Vaškys – trečia.

2 kl.: Gaja Ansa – pirma vieta, Elzytė Grigonis – antra, Antanas Norvilas ir Rimvydas Žemaitaitis – trečia vieta.

3 kl.: Adrija Leskauskas – pirma vieta, Nicole

Sveikauskas – antra vieta, Liucija Stočkutė – trečia.

4 kl.: Agita Kanopa – pirma vieta, Meda Petrus – antra vieta, Mila Majauskaite ir Armandas Leskauskas – trečia vieta.

5 B kl.: pirmą vietą užėmė Rokas Bilevičius.

6 kl.: pirmoji vieta teko Andrea Bareikaitei.

7 kl.: Samanta Lincevičiūtė užėmė pirmąją vietą.

Visi išvardinti mokiniai gavo po pagyrimo raštą, šokoladą ir piniginius prizus, kuriuos skyrė mokykla iš savo biudžeto.

Tačiau tai buvo ne vienintelis apdovanojimas.

ČLM pavaduotoja Vilma Poliuviene pasidžiaugė, kad jau keletą metų mūsų mokyklą dosniai remia draudimo agentūra *Goodwill Financial*. Pastaraisiais metais *Goodwill Financial* dovanavo dviračius patiems uoliausiems skaitytojams, na o šį kartą skyrė piniginius prizus. Šeši stropiausiai skaitę mokiniai džiaugėsi gavę po 40 dolerių, o pagrindinį, 100 dolerių apdovanojimą, užsidirbo daugiausiai knygų iš

Scenoje – 4,5,6 klasių rašinio konkurso nugalėtojai su savo mokytojomis.

visų mokyklos mokinių perskaičiusi antrokė Gaja Ansa.

Gaja užėmė prizines vietas ČLM rašymo ir skaitymo konkursuose. O dabar mes jai linkime sėkmės JAV LB Švietimo tarybos rašymo konkurse, kuriame ji dalyvavo kartu su savo šeima ir sukūrė išpūdingą, tikrai pirmos vietos vertą rašinėlį! Rašinėliu pasidžiaugiau ir su visais šventės dalyviais pasidalinau aš. Jo mintis yra labai šiuolaikiška ir aktuali ne tik čia, bet ir visame pasaulyje – mylėkime, saugokime ir gerbkime gamtą. Ačiū, Gaja, didžiujam tavo pasiekimais!

Mokyklos vadovių ir mokytojų vardu noriu pasakyti, kad mes sveikiname konkursų nugalėtojus ir labai didžiujamės, džiaugiamės visais savo ČLM mokiniais. Žinoma, skaudu vaikučiams, kurie skaitė ir rašė, bet jų vardo niekas nepaminėjo. Nenukabinkite nosies, jei nelaimėjote – ne visiems lemta gauti prizus. Pagalvokite, kad dirbote ne veltui, juk savo sunkaus darbo vaisiais galėsite džiaugtis visą likusį gyvenimą. Norman Vincent Peale žodžiais tariant: „Taisyk į menulį. Jei kas, vis tiek atsidersi tarp žvaigždžių“.

Daiva Juzėnas – Čikagos lituanistinės mokyklos 2 kl. mokytoja.

„Vaiko vartai į mokslą“: apie veiklą per pandemiją

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ (VVM) valdyba atidžiai skaito laiškus, gautus iš remiamų dienos centrų ir organizacijos koordinatorės Lietuvoje. Iš šių laiškų galime susidaryti vaizdą apie gyvenimą ir darbą su rizikos šeimų vaikais, apie kasdieninės veiklos akimirkas. Jau po truputį galime sužinoti, kaip sekasi gyventi dabar, nuo 2021 m. pradžios iki pandemijos apribojimų pirmųjų metinių (kovo mėn.).

Pandemijos metu – kitos taisyklės

Plungės rajone esančio Šateikių vaikų dienos centro užimtumo vadovė Inga savo laiškeli organizacijos VVM valdybai kovo mėn. pabaigoje pradėjo sveikinimu: „Siunčiame Jums šilčiausius linkėjimus iš pavasariu kvėpiančių Šateikių“. Savo laiške ji pasidalino keliomis šiuo, 2021 metų, centro gyvenimo akimirkomis.

Šateikių vaikų dienos centro darbuotojos Ingos pagalba mažajam virtualios pamokos dalyviui.

Šateikių vaikų dienos centras ir kiti centrai, gavę akreditavimą, turėjo nemažai darbo – jiems reikėjo pildyti įvairių sutarčių dokumentus. Tačiau svarbiausias darbas Šateikiuose ir visuose dienos centruose – rūpintis jauniaisiais lankytojais. O tai, ypač pastaruoju metu, nėra lengva. Tenka taikytis su nustatytais saugumo reikalavimais: centruose galima priimti vaikus tik mažesniems grupėmis arba juos reikia konsultuoti virtualiai.

Dienos centre vaikai mokosi, žaidžia, sportuoja.

Juk ir suaugusiems nėra lengva išgyventi šį neramų laikotarpį, tuo labiau, jeigu šeimoje yra ekonominių ar socialinių sunkumų ir problemų, kurie komplikuoja ne tik tų šeimų suaugusių, bet ir jų vaikų gyvenimus. Todėl dienos centrų ir jų specialistų vaidmuo yra toks svarbus. Pasišventusios centrų darbuotojos išradusiai stengiasi vaikams įdiegti pagarbą mokslui ir moko pareigos atlikti užduotus namų darbus. Taip pat rūpinamasi vaikų psichologine gerove. Jiems reikia ne tik reikiamų gerų gyvenimo įpročių pamokų, bet ir šviesesnių akimirkų – žaidimų, meno užsiėmimų, sporto.

Savo laiške Inga rašė: „Nuo sausio mėnesio, bendradarbiaudami su Šateikių pagrindine mokykla, į dienos centrą priimame iš ryto (pamokų metu) vaikus, kuriems sunkiau sekasi mokytis... jiems padedame kompiuteriu prisijungti prie nuotolinio mokymo užsiėmimų, ruošti pamokas. Po pamokų, pagal galimybes ir rekomendacijas, ateina keletas vaikų į dienos centrą popamokinei veiklai – t. y. pamokų ruošai, įvairūs užsiėmimai. Taip pat vyksta ir nuotolinis bendravimas su vaikais.“

Šiais metais Lietuvoje buvo gausu sniego, tad <...> kartu su socialine darbuotoja Simona buvo suorganizuota išvykų pas vaikus į jų kaimelius. Ten visi piešė dažais ant sniego, čiuožinėjo rogutėmis nuo kalniuko“.

Dienos centras kartu su Šateikių kaimo biblioteka organizavo konkursą – „Skaitau Lietuvai“, jo metu vaikai skaitė lietuvių rašytojų knygų ištraukas ar eilėraščius. Mažieji centro lankytojai dalyvavo konkurse „Mano Velykinis margutis“, kurio metu pradinukai piešė, dekoravo margučius ir juos siuntė konkursui. O dienos centro tinklalapyje vyko balsavimas už patinkantį margutį.

Didžiosios savaitės antradienį buvo rankdarbių užsiėmimas Velykų tema, o pirmadienį vadovės vaikams išvežiojo maisto daivinius bei simbolines saldzias velykines dovanėles.

Viruses nesunaikino rėmėjų gerumo

Metų pradžioje, žiemos metu, parama itin reikalinga. Laiške iš Šateikių buvo rašoma: „Norime nuoširdžiai padėkoti už finansinę paramą, kurią gavome“. Pandemijos metu dosnūs organizacijos VVM rėmėjai atsiliėpė į kvietimą paremti organizaciją ir jos globojamus centrus Lietuvoje. Tokiu būdu buvo galima šiemet tęsti nuolatine paramą, kurios dėka centruose padengiamos įvairios, kartais iš anksto nenumatytos išlaidos. Bet dažniausiai pinigai panaudojami organizacijos centrų poreikiams – maisto, mokslo, higienos, ir užimtumo priemonėms pirkti.

2020 m. rudenį prasidėjęs lėšų telkimo vėjus užsibaigė metų pabaigoje, bet kai kurie aukotojai toliau siuntė paramą. Org. VVM yra dėkinga už kiekvieno asmens, kiekvienos šeimos atsiųstą auką, ir kiekvienam aukotojui siunčia padėkos laiškeli.

Pagal išgalėjusią tradiciją, kiekvienų metų vasario mėnesį, org. VVM valdyba parengia pranešimą visuomenei apie savo veiklą. Šis renginys vyksta Pasaulio lietuvių centre Lemonte. 2020 metais buvo suspėta – šis renginys įvyko vasario mėn. Bet 2021 metais tenka informuoti rėmėjus įvairiais kitokiais būdais – spaudoje ir socialiniuose tinkluose.

Organizacijos svetainėje, www.childgate.org buvo paskelbta 2020 metų trumpa apžvalga su nuotraukomis. Viename lape yra padėkota 2020 metų organizacijų aukotojams – Kazickų šeimos fondui, Lietuvos Laisvės per mokslą fondui ir org. VVM Cleveland skyriaus pavasarinio vėjaus rėmėjams. Taip pat padėkota rėmėjams, kurie 2020 metais aukomis pagerbė ir prisiminė į amžinybę iškeliavusius: Rimgaudą Alisauką, Aldoną Bačkaitienę, Joną Bogutą, Algimantą Gečį, Agnė Gudaitis, Julia Janonis, Kęstutį Ječių, Stepą Kindurį, Juožą Končią, Aleksą Lauraitį, H. Laurinaitį, Adelę Lietuvninkienę, Juditą Mamaitę, Algird R. Ostį (Ostrauską), Reginą Pemkutę Ostienę (Ostrauskienę), Algį Paulių, Edmundą Paulių, Vyta Penkiūną, Leoną Radvilą, Gražiną Lukas Traską.

2021 metais, org. VVM nenuleido rankų. Valdyba planuoja ne tik įvairius pavasario bei vasaros lėšų telkimo projektus, bet taip pat optimistiškai žvelgia į savo rudens veiklos kalendorių, ir į Pasaulio lietuvių centro mugių kalendorių. Viliamasi, kad bus

Šią žiemą buvo tiek daug sniego – kaip juo nepasidžiaugti?

Velykų dovanėlės labai pradžiugino centro globotinius.

galima kai kuriuos renginius suruošti ir kviesti svečius, atsižvelgiant į tuo metu būsiančius saugumo reikalavimus.

Seminaras ne Vilniuje, bet virtualiai

Vienas organizacijos vykdomas projektas tęsiasi dar nuo 2020 metų. VVM nuo 2002 metų, maždaug kas antrus metus rengia 2 dienų seminarus remiamų centrų darbuotojams. Buvo planuota ir tikėtasi 2020 metais seminarą surengti Vilniuje. Pradžioje buvo planuojama pavasarį, po to – rudenį. Tačiau pandemija pakeitė planus. Buvo nutarti surengti nuotolinį seminarą. Pirmoji jo dalis sėkmingai buvo rengiama virtualiai 2020 m. rugsėjo 26 d. O 2021 m. balandžio mėn. pabaigoje bus virtualiai rengiama Lietuvių Fondo remiamo projekto, seminaro, antroji dalis, kurioje dalyvauti bus kviečiami org. VVM remiamų centrų darbuotojai. Nėra taip paprasta pertvarkyti planus, perorganizuoti numatomas seminaro dalis taip, kad jos būtų pritaikytos virtualioje erdvėje. Koordinacinį darbą su aštuoniais remiamais centrais, su lektorais specialistais ir su valdyba Čikagoje atlieka organizacijos koordinatorė Lietuvoje, soc. darbuotoja Lina Gervytė Michailova. Didžiulė padėka jai už jos kūrybingumą, kantrybę ir valandą, pašvestas šiam projektui, tuo užtikrinant, kad jis kokybiškai ir prasmingai būtų įgyvendintas.

VVM narės dirba toliau, atsižvelgdamos į sąlygas ir galimybes. Savo nariams, rėmėjams, ir organizacijos veikla Lietuvoje besidomintiems pakartojame linkėjimus, gautus iš Šateikių – „Siunčiame šiltus ir nuoširdžius linkėjimus. Tegul su pavasariu į jūsų namus ateina šiluma, džiaugsmas ir laimė“.

Parodoje – apie lėktuvų stebėjimo reiškinių

Praėjusių metų lapkričio 14 dienos „Drauge“ buvo spausdinamas Živilės Symeonidis pokalbis su fotografu ir Lietuvos aviacijos muziejaus direktoriumi Mindaugu Kavaliausku. Jis kurį laiką gyveno Amerikoje ir čia surengė parodą, taip pat sukūrė nemažai savo darbų.

Balandžio 13 dieną Kauno fotografijos galerijoje buvo virtualiai atidaryta M. Kavaliausko paroda „A-Spot“, kuri veiks iki gegužės 2 dienos. Kadangi pasaulinė pandemija uždarė valstybių sienas, tačiau labiau atvėrė virtualias erdves, dabar galime lengvai nukeliauti į daugelį įvairių parodų, esančių tolimiausiuose pasaulio kampeliuose. Taigi, tiems, kurie norėtų apsilankyti M. Kavaliausko parodoje „A-Spot“, pasakojančioje apie lėktuvų stebėjimo reiškinių, yra tokia galimybė. Balandžio 13 dieną įvykęs parodos atidarymo renginys, kurio metu autorius pasakojo apie kai kurių savo kūrinių atsiradimo aplinkybes, nufilmuotas ir jį galima pasižiūrėti FB: <https://fb.watch/4REyJzIZiR/>

Kauno fotografijos galerijos parengtame pristatyme pasakojama, kad žavėtis aviacija pradėta tada, kai į orą pakilo pirmosios skraidymo mašinos. Daugelis vaikų, gimusių XX a. antroje pusėje, dar prisimena, kai savaitgaliais tėvai juos veždavosi į oro uosto apylinkes stebėti lėktuvų. Šiandien lėktuvų stebėjimas yra kur kas kompleksiškesnis reiškinys.

Kai kuriuose oro uostuose įrengtos specialios „A-Spot“ vietos – lėktuvų stebėjimo zonos, jose pastatytos platformos. Į šias vietas lankytojai ateina fotografuoti, žymėti lėktuvų registracijos numerius. Čia jaudinantis aviacijos vaizdas ir garsai dera su sportine veikla, užkandžiavimu, vaikų edukacija, romantiškais susitikimais ar netgi terapija. Vieni žmonės į šias vietas atvyksta atsisveikinti su artimaisiais ir stebėti, kaip jų lėktuvai pakyla, o kitiems lėktuvų judėjimas – tai būdas įveikti namų ilgesį. Prisiekiusiam skrydžių stebėjimui apsilankymas kiekvieno pakeleivingo oro uosto „A-taške“ gali prilygti piligrimystei.

Ciklo „A-taškas“ fotografijos buvo kuriamos Oklando (Naujoji Zelandija), Singapūro, Šv. Martino salos, Stambulo, Vilniaus, Rygos, Varšuvos, Berlyno, Kopenhagos, Frankfurto, Londono, Paryžiaus, Tulūzos, Baselonos, Lisabonos, Ciuricho, Atlantos, Hustono, Los Angeles, San Francisco, Washingtono ir kitų miestų oro uostuose ar aplink juos.

2015 m. pradėtas ciklas „A-Taškas“ yra antroji Mindaugo Kavaliausko „travel' AIR“ projekto, tyrinėjančio žmogiškąjį civilinės aviacijos veidą, dalis.

Mindaugas Kavaliauskas (g. 1974 Kaune) yra lietuvių fotografas, kuratorius ir kultūros vadybininkas, gyvenantis Kaune. Nuo 1993 m. jis yra Lietuvos fotografų asociacijos narys. 1989–1992 m. mokėsi Kauno fotomeno mokykloje. Kauno Vytauto Didžiojo univer-

Kai virš paplūdimio praskrenda besileidžiantis lėktuvas, ir atrodo, kad jis sparnais palies tau galvą – kaip to vaizdo nenufotografuoti?

Viena iš „A-taške“ „pagautų“ akimirklų.

M. Kavaliausko nuotraukos

sitete įgijo meno istorijos bakalauro (1996) ir magistro (2000) laipsnius. 1997–1998 m. mokėsi Nacionalinėje fotografijos mokykloje Arlyje, Prancūzijoje; 1998 m. – ENSB-A Paryžiuje. 2000–2001 m. mokslo metus jis praleido Lozanos universitete, Šveicarijoje, tuo pačiu metu stažavosi „Musée de l'Elysée“. Susidomėjęs dokumentine fotografija Kavaliauską paskatino kurti pirmąjį didelės apimties kūrinių „Kražių portretas“ (2001–2003), kuris buvo plačiai eksponuojamas Eu-

ropoje ir už jos ribų. Pradėjęs organizuoti festivalį KAUNAS PHOTO (2004), fotografas asmeninei kūrybai nebeturėjo laiko. Tačiau, dažnai skraidydamas į parodas, festivalius ir portfolio peržiūras Europoje ir už jos ribų, atrado, kad fotoaparatu galima atvaizduoti žmogaus santykį su aviacija oro uostuose, lėktuvuose. Taip gimė projekto „travel' AIR“ idėja.

Parengta pagal Kauno fotografijos galerijos pranešimą

Kuriama nauja jėzuitų provincija

Šių metų balandžio 27 d. steigiamas Centrinės Europos jėzuitų provincija (ECE), apjungianti ligšiolines Austrijos, Lietuvos-Latvijos, Šveicarijos ir Vokietijos jėzuitų provincijas. Tokiu žingsniu Jėzaus Draugija siekia labiau sutelkti pastangas Draugijos apaštalinėms pirmenybėms įgyvendinti: padėti žmonėms atrasti Dievą, keliauti su atstumtais, lydėti jaunimą ir rūpintis ekologija. Struktūriniais pokyčiais jėzuitai siekia atsižvelgti į laikmečio situaciją, kad susivieniję galės efektyviau skleisti ignaciškąjį dvasingumą ir vykdyti savo misiją.

Provincijos globėjas – šv. Petras Kanizijus, XVI amžiaus jėzuitas, kilęs iš Nyderlandų. Šis teologas, Bažnyčios reformuotojas, kolegijų ir universitetų steigėjas buvo pirmasis Vokietijos jėzuitų provincijolas, numatęs jėzuitų veiklos pradžią Lietuvoje. Jis mirė Fribourge, Šveicarijoje. Provincija steigiamas balandžio 27 dieną, minint 500-ąsias jo gimimo metines.

Provincijai vadovaus provincijolas t. Bernhard Burgler SJ, dabartinis Austrijos jėzuitų provincijolas. Vienu iš provincijolo patarėjų (konsultorių) yra paskirtas Lietuvos jėzuitas t. Aldonas Gudaitis SJ. Provincijai priklausys 442 jėzuitai Austrijoje, Latvijoje, Lietuvoje, JAV (misija Lemonte), Švedijoje, Šveicarijoje ir Vokietijoje. Provincija turės bendrą logotipą, atnaujintą interneto svetainę www.jezuitai.lt.

Lietuvoje vietoj žurnalo „Laiškai bičiuliams“ 3 kartus per metus bus leidžiamas žurnalas „Jėzuitai“. Jame bus publikuojami straipsniai apie ignaciškąjį dvasingumą, jėzuitų misiją Lietuvoje ir Europoje, apaštalinę veiklą.

Vilniuje veiks Centrinės Europos jėzuitų provincijos regioninis biuras (Didžioji g. 34), kuriam vadovauti pasirtas yra t. Vidmantas Šimkūnas SJ. Lietuvos jėzuitų provincija toliau veiks kaip juridinis asmuo. Jai atstovaus t. Vidmantas Šimkūnas SJ. Kontaktinis ECE provincijos el. pašto adresas Lietuvoje: sj@jesuit.lt.

ECE inf. Naujos provincijos žemėlapis.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA

Paskiepyta daugiau kaip 15 proc. Lietuvos gyventojų

Vilnius (Mano vyriausybė) – Pastarosiomis savaitėmis padidėję tiekiamų vakcinų kiekiai leido savivaldybėms paspartinti skiepijimo tempus. Jau kelios savaitės iš eilės yra fiksuojami vakcinacijos rekordai, o paskiepytų gyventojų dalis perkopė 15 proc.

Gamintojams padidinus tiekimo apimtį, Lietuva per kovo mėnesį gavo 360 tūkst. vakcinos dozių. Kovo 22–28 d. buvo paskiepyta daugiausiai iki šiol – 75 tūkst. žmonių. Kovo 29–balandžio 4 d. šis skaičius ūgtelėjo iki beveik 90 tūkst. Per pirmas balandžio dienas buvo paskiepyta beveik 55 tūkst. žmonių, o balandžio 8 d. pasiektas vienos dienos vakcinacijos rekordas – paskiepyta 24 tūkst. žmonių.

Susikaupę vakcinų likučiai, kurių atsisako viena prioritetinga grupė, tuoj pat siūlomos žemiau esančioms grupėms.

Jeigu sunaudoti likučiai vis tiek nepavyksta, jos perskirstomos greičiau skiepijančioms savivaldybėms.

Šią savaitę Vilniaus ir Kauno miestų vakcinacijos centrams buvo perkirstyta 2900 vakcinos dozių iš Visagino, Vilniaus, Šalčininkų ir Alytaus rajonų savivaldybių, kur susikaupė didesni „Vaxzevria“ vakcinų likučiai.

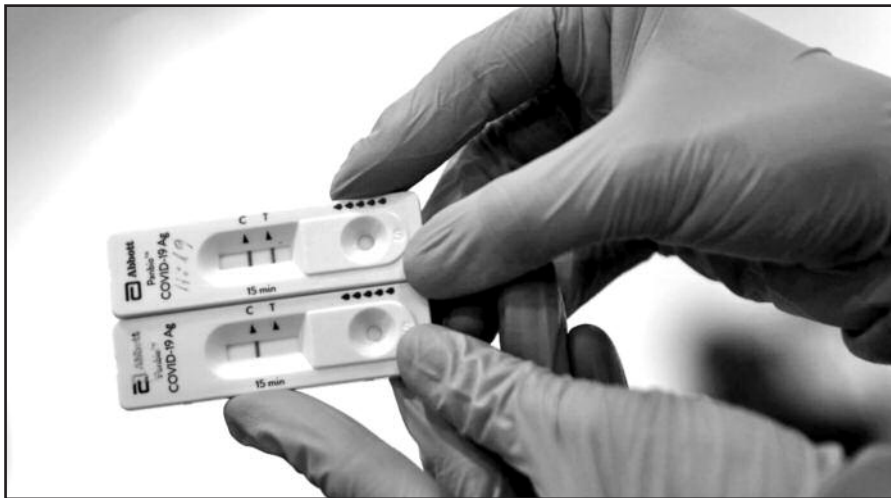
Šalčininkų rajono, Visagino ir Vilniaus rajono savivaldybėse gyventojai skiepijami lėčiausiai – čia paskiepyta atitinkamai 6,5, 8,2 ir 9,8 proc. gyventojų.

Greičiausiai gyventojus skiepija dvi mažosios savivaldybės – Birštono ir Neringos, kuriose vakcinas gavo po 27,8 proc. gyventojų.

Netrukus vaistinėse atsiras koronaviruso testų

Vilnius (BNS) – Testų dėl koronaviruso netrukus bus galima įsigyti šalies vaistinėse, o jų įsigiję gyventojai galės testą pasidaryti patys namuose – tam reikės nosies landos tepinėlio arba seilių, sako sveikatos apsaugos viceministrė Živilės Simonaitytė.

Tačiau, pasak viceministrės, išsityrus tokiais testais ir sužinojus, kad yra koronaviruso infekcija, žmogui negalios nei privalomos izoliacijos reikalavimas, nei galimybė gauti, pavyzdžiui, nedarbingumo išmoką – jam reikės vis tiek tikrintis mobiliajame punkte.

Greitieji COVID-19 testai.

„Scanpix“ nuotr.

Prekybos žmonėmis mastai nemažėja

Vilnius (Mano vyriausybė) – Prekyba žmonėmis pagal savo pelningumą yra antras pasaulyje nusikaltimas po prekybos narkotikais. Europos Sąjungos (ES) duomenimis, prekybos žmonėmis mastai nuolat auga – tai vadinamoji modernioji vergovė.

Jau keleri metai Lietuvoje vyrauja tendencija, kai mažėja pradėtų ir vykdomų ikiteisminių tyrimų (IT) dėl vidaus ir tarptautinės prekybos žmonėmis (PŽ) skaičius (kasmet pradėtų IT skaičius: 2017 m. – 35, 2018 – 14, 2019 – 16, 2020 – 11; kasmet vykdytų IT skaičius: 2017 – 61, 2018 – 54, 2019 – 46, 2020 – 27).

Vis dėlto mažėjanti tendencija kelia nerimą, nes ES duomenimis prekybos žmonėmis mastai auga.

Lietuvoje, priešingai nei daugumoje ES šalių, daugelis ikiteisminių tyrimų pradėta dėl prekybos žmonėmis neseksualiniam išnaudojimui. Taip pat 2020 m. – didžioji daugumą išnaudotų asmenų – moterų, tai sutampa su ES tendencijomis. Ankstesniais metais (2016–2019 m.) dažniau prekybos žmonėmis aukomis tapdavo vyrai.

Lietuvos vietovės, kuriose buvo verbuojami nukentėję asmenys: Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Panevėžys, Mažeikiai, Zarasai ir Šalčininkai.

Šalys, kuriose išnaudojami Lietuvos piliečiai: Lietuva (75 proc. nukentėjusiųjų), pavieniai atvejai – Jungtinė Karalystė ir Švedija.

Atkreiptinas dėmesys, kad vis labiau žmonių išnaudojimas plinta šalies viduje, o daugiausia išnaudojami jauni ir darbingo amžiaus asmenys 21–30 metų amžiaus grupės.

2020 m. iš valstybės biudžeto skirta 240 100 tūkst. eurų kompleksinei pagalbai nukentėjusiems nuo prekybos žmonėmis ir pagalba suteikta 208 nukentėjusiems asmenims.

Prognozuojama, dėl COVID-19 įtakos, pvz., bedarbystės, prekybos žmonėmis mastai augs: daugės asmenų verbavimo nusikalstamoms veikoms daryti atvejų, trečiųjų šalių piliečiai bus išnaudojami priverstiniam darbui ir seksualiniam išnaudojimui Lietuvoje, augs priverstinių santuokų skaičius.

Kibernetinių incidentų greičiausiai nemažės

Pristatyta 2020 m. Nacionalinė kibernetinės būklės ataskaita

Krašto apsaugos ministras Arvydas Anušauskas sako, kad kibernetinių incidentų augimo tendencija yra pastebima kiekvienais metais ir šis procesas greičiausiai nesustos.

Ministras taip pat atkreipia dėmesį, kad pernai buvo fiksuota 18 proc. daugiau prieš Lietuvos nacionalinio saugumo ir gynybos interesus nukreiptos informacijos atvejų.

„Kai kalbame apie kibernetinį saugumą dabartinėmis sąlygomis, kai yra COVID pandemija, mes puikiai matome, kad daug žmonių dirba nuotoliniu būdu ir kibernetinių incidentų skaičius per šiuos metus, kurie visi yra pažymėti pandemijos įtaka, išaugo ketvirčiu: nuo 3241 iki 4330“, – teigė A. Anušauskas.

„Ši augimo tendencija metai po metų yra pastebima ir, ko gero, ji nesustos“, – pridūrė jis.

Ministras taip pat atkreipė dėmesį, kad 2020 m. buvo pastebėta nemažai integruotų informacinių atakų, iš kurių paskutinė ir didžiausia įvyko pastarųjų metų gruodžio mėnesį. A. Anušausko teigimu, atakos metu buvo išlaužta ir ne mažiau kaip 24 viešojo sektoriaus kibernetines svetaines ir jose paskelbtos melagenos.

„Strateginės komunikacijos departamentas, kuris veikia Lietuvos kariuomenėje, 2020-aisiais fiksuota 18 proc. daugiau prieš Lietuvos nacionalinio saugumo ir gynybos interesus nukreiptos informacijos atvejų. Šie skaičiai atrodo pakankamai įspūdingi, tačiau nereikia pamiršti, kad daugeliui šių incidentų galimybės susidaryti yra susijusios su žmogiškuoju veiksmu, t.y. mūsų institucijų pasirengimu valdyti kibernetinį saugumą“, – pabrėžė ministras.

Dešimtadalis kibernetinių atakų nukreipta į valstybės institucijas

Krašto apsaugos viceministras Margiris Abukevičius teigė, kad analizuojant tiek praėjusius, tiek ankstesnius metus pastebima, jog kibernetiniam saugumui kylanti grėsmė išlieka tokios pačios.

„Viena rizika ir grėsmė, kurią mes norėtume akcentuoti, yra nesaugios interneto svetainės. Tai apima tiek privačias, tiek viešas interneto svetaines ir tos svetainės dažnai tampa platforma vykdyti kibernetinius incidentus. Antroji tendencija, kuri išlieka metai po metų ir tai galima įvardinti kaip vieną iš pagrindinių priežasčių kibernetinių incidentų, yra nepakankama kibernetinė higiena“, – sakė M. Abukevičius.

„Trečia grėsmė kibernetiniam saugumui yra nepakankamai ypatingos svarbos infrastruktūros ir valstybės ir informacinių išteklių sauga. Situacija 2020 m. gerėjo, bet tikrai nepakankamai“, – pridūrė jis.

M. Abukevičius taip pat atkreipė dėmesį, kad iš pernai fiksuotų kibernetinių atakų 10 proc. buvo nukreipta į valstybės institucijas ir kritinį sektorių.

„Šioje vietoje galima paminėti užsienio reikalus, gynybą, sveikatą ir energetiką, kaip sektorius, kurie patiria didžiausią kibernetinių atakų skaičių“, – sakė jis.

Viceministras taip pat atkreipė dėmesį, kad pastaraisiais metais 50 proc. padidėjo kenkimo programinės įrangos paplitimas. Taip pat, jo teigimu, 70 proc. augo mėginimų išlaužti skaičius ir paslaugų trikdymo atvejų.

Lietuvos bankų asociacijos duomenimis, su kibernetiniais ar elektroniniais nusikaltimais susijusi žala, kurią patyrė Lietuvos gyventojai, pastaraisiais metais sudarė 4,5 mln. eurų.

Pasak viceministro, kibernetinių atakų padaryta žala nulėmė ir paslaugų prieinamumo problemas. Be to, teigė jis, tikrai ne apie visus incidentus yra žinoma.

Nacionalinio kibernetinio saugumo centro (NKSC) prie KAM direktorius Rytis Rainys atkreipė dėmesį, jog auga ne tik kibernetinių incidentų skaičius, tačiau ir jų daroma įtaka.

„Ne tik skaičiai išaugo, bet, deja, ir incidentų daroma įtaka. Pernai 68 incidentai iš minėtų virš 4 tūkst. yra identifiukuoti NSKC kaip ypatingos reikšmės, kurie yra vidutinio ir aukšto poveikio“, – sakė R. Rainys.

Jo teigimu, ypatingos reikšmės incidentų skaičius yra kelis kartus didesnis, nei buvo 2019 m.

Krašto apsaugos ministras A. Anušauskas pabrėžė, kad institucijų vadovams, kurie nevykdo savo įsipareigojimų ir neužtikrina reikiamo kibernetinio saugumo, gali būti numatyta administracinė individuali atsakomybė.

Tai jau penktasis Nacionalinis kibernetinio saugumo būklės vertinimas, kurį viešai skelbia Krašto apsaugos ministerija.

BNS

Ypač budrūs turi būti užsienio reikalų, gynybos, sveikatos, energetikos sektoriai. Asociatyvinė nuotr.

Ką pasakysime žmonėms?

Vaidotas Martinaitis su ilgamečiu draugu Gintautu Vasilevskiu susitikus Atlantoje, Georgia. Vilmos Kava nuotraukos

VILMA KAVA

Su Lietuvos aktoriumi **Vaidotu Martinaičiu** susitikome Atlantoje, GA, kur jis yra pakviestas filmuotis populiariame *Netflix* seriale. Mes negalime viešai atskleisti filmo pavadinimo ir detalių, tačiau kalbant apie aktorystę, mums nepristigo bendravimo.

Vaidotas Martinaitis už darbus teatre apdovanotas keliais „Aukšniais scenos kryžiais“, o pernai už vaidmenį kine jam įteikta „Sidabrinės gervės“ statulėlė.

Iki pandemijos Georgia valstijoje per metus buvo filmuojama iki 400 filmų. Ši valstija net vadinama pietų Hollywoodu. Čia 2017 metais buvo filmuota net penkiolika iš šimto žiūrimiausių filmų. Daugelį tikrai matėme ar girdėjome apie juos: „The Hunger Games“, „The Walking Dead“, „The Vampire Diaries“, „Flight“ ir kiti.

Nuo 2018 metų, kai prie *Netflix* komandos prisijungė buvęs prezidentas Barack Obama ir buvusi pirmoji ponija Michelle Obama, kompanijos įtaka vaidybos rinkoje ryškiai padidėjo. Dar taip neseniai, 2013 metais, *Netflix* buvo pirmoji platforma, gavusi Emmy apdovanojimą už serialą „House of Cards“, o pastaraisiais metais drąsiai dalinasi „Oscar“ statulėles.

Po pandemijos komedijos žiūrovai laukia „The Kominsky Method“ trečio sezono, kuris yra filmuojamas vis dar su Michael Douglas, bet, sako, be Alan Arkin. Kiek šarmo liks šiame filme – klausimas, nes iširus šiam duetui, gali atsitikti taip, tarsi balinių šokių poroje būtų likęs tik vienas šokėjas.

„Stranger Things“ yra Netflix labiausiai visų laikų žiūrimas serialas, kurio gerbėjai ketvirto sezono tikisi kuo greičiau.

Atrodo, kad vasarą bus filmuojami „The Crown“ penktas ir šeštas sezonai.

„The Last Kingdom“ atnaujintas penktam sezonui. Šį serialą daugelis žiūrėjo ir dėl jame Sihtric vaidinančio lietuvių Arno Fedaravičiaus.

Neseniai džiaugėmės, *Netflix* seriale „The Queen’s Gambit“ paskutinėje serijoje matydami aktorių Juozą Budraitį.

Netrukus viename iš garsių serialų pamatysime ir Vaidotą Martinaitį. Kai susitikome, jam jau buvo praėjęs po kelionės iš Lietuvos į JAV privalomas

karantino terminas, vyko grimo bandymai, rūbų matavimai ir prasidėjo vaidyba. Bet kalbame su aktoriumi ne apie kuriamą filmą, o apie jį patį.

Jeigu dabar būtumėte Lietuvos valstybinės konservatorijos muzikos fakulteto trimito studijų antrame kurse, ar padaršintumėte save, sakytumėte, kad gerai darai, mesk jį, ir eik į aktorinį?

Niekada nesigailėjau savo sprendimo. Gerai pagalvojus, didžiuojuosi savo drausa tuo metu.

Kai tik įstojau į konservatoriją, padariau tėvams pareiškimą: pasakiau jiems, kad trimito niekada nemesiu. Man patiko groti, turėjau ko siekti. Nebuvau labai geras muzikantas, bet buvau neblogas. Ilgainiui pajutau savo „Jubas“ ir supratau: aš nebūsiu labai geras.

Po dvejų metų tėvams padariau kitą pareiškimą, kad nusprendžiau mesti trimitą.

Taip susiklostė, aš tokius sprendimus dariau nepasitaręs, tėvams pateikdavau faktą. Aš juos informavau, kad turiu žmoną. Neišdrįsau iš karto priblokšti jų dviem naujienomis. Ištempiau pusdienį, tada pasakiau, kad turiu ir sūnų.

Mano mama charakteriu labai panaši į mane, cholericė, tėvas ramus, flegmatikas. Prisimenu visas reakcijas. Kai pasakiau, metu trimitą, tėtis tik pastatė akis, jo išraiška buvo: nežinau, kaip reaguoti, bet labai mane nustebinau. Jis vertino, kiek rimtas pasiryžimas. Mama: „O Jėzau, o Jėzau“, – kaip visada.

Sprendimas nebuvo staiga šovęs į galvą, aš ilgai jį svarsčiau. Grojau, patiko muzika, bet jaučiau savo ribotumą ir galvojau apie perspektyvą: baigsiu konservatoriją, yra keturi ar penki simfoniniai orkestrai, tuo metu kūrėsi Gintaro Rinkevičiaus, ir daug bendrakursių ten nuėjo. Yra keturiolika, penkiolika pučiamųjų orkestrų. O toliau – vaikų muzikos mokykloje trimito mokytojas. Tu dar jaunas, leki kaip raketa, o kai žiūri, kur taikins? Aš palinkėčiau ir dabar sau tai padaryti.

Bailete visos šokėjos nori būti mirštančios gulbės, solistės, teatre – visi mato save hamletais ar romeo ir džiuljetomis. O kuo norėtumėte būti Jūs? Kokį charakterį svajotumėte atskleisti?

Yra anekdotas: „Generole, jūs niekada netapsite motina! Taip, aš tam per senas“.

Turėjau vaikystėje kompleksą – buvau labai storas ir negražus. Ilgą laiką labai gėdijausi draugijoje, nenorėjau būti pastebėtas, nenorėjau būti pirmas. O temperamentas buvo, užtaisas buvo. Tik kompleksai sakė ką kitą, laikiausi nusišalinęs. Ir tėvai, „sibiriakai“, sakydavo, vaikai, ką namuose girdite, niekam nepasakokite, ir niekur neišsišokite, geriau tyliai.

Aktoriai svajoja suvaidinti Hamletą ne todėl, kad tai ypatingai dinamiškas charakteris, o todėl, kad tai ryškus personažas, ir dar, kad jie nori būti žinomi, įsimintini. Mums visiems išlikęs paaugliškas noras: aš noriu būti pirmas, aš noriu būti ryškus, noriu būti matomas, noriu būti įvertintas.

Jennifer Aniston, visiems įstrigusi kaip kultinio „Draugų“ seriale mėgstama herojė, tačiau ji savo kūryba parodė, kad yra puiki ir kitokio žanro aktorė. Arba Jim Carrey, mūsų matomas kaip klounas, yra nepaprastai talentingas ir gali būti kito plano aktorius, jeigu jį kitaip matytų režisieriai. Prisiminkime mūsų legendą Algimantą Masiulį, kuris tradiciškai vaidino fašistus. Ką mato režisieriai Jumyse, kokio žanro žmogų, ir kaip pats jaučiatės, kokiu norite būti?

Svarbiausia yra tai, ką davė gamta. Kinai pirmiausia yra išvaizda. Visa kita toliau yra papildomos sąlygos, pridedamosios vertybės. Temperamentas, tas yra labai svarbu. Manieros, iškalba, balso tonas, visa tai ilgainiui sudėlioja aktorius tipažą.

Nepaprastai reikšmingi ir pirmieji tavo pasirodymai, prisistatymai viešumoje publikai, debiutiniai serialai, filmai, spektakliai. Vienas svarbiausių komponentų – pirmas sėkmingas, ryškiausias vaidmuo, nes jis nori nenori žiūrovo sąmonėje suformuoja tavo ampluą.

Taip aktoriumi Aleksandrui Demjanenkai, komedijoje „Operacija ‘Y’“ ir kiti Šuriko nuotykiškai, suvaidintas Šuriko vaidmuo „uždėjo“ paprasto, naivaus, bet gudraus tarybinio studento įvaizdį. Sakau šį pavyzdį, nes mes tą kultūrą pažįstame.

Šuriko vaidmuo buvo šio aktorius didžiausia tragedija. Jis svajojo suvaidinti Hamletą, ir bandė, ir jį tam vaidmeniui buvo beveik paėmę. Intelektualus, apsiskaitęs, o genialiai vai-

Atlantoje Coca-Cola muziejuje su jo darbuotoja.

dino komedijinius vaidmenis. Buvo žvaigždė, ne ką menkesnė už Aniston ar Carrey, tik kitame pasaulyje.

Bet svarbu, kaip žmogus pats viską priima. Jis nematė savęs, jis priešinosi susiklosčiusiam įvaizdžiui, siekė svajonės. Kai žmogus turi *idee fixe*, jis tampa aklas, nemato, jis tik apmaudauja dėl savo išivaizduojamos nesėkmės. Bet jeigu nustotumėi apmaudauti ir atmerkium akis, matytum, kad jau viską turi, tik pakeisk požiūrio kampą. Tu jau esi tas, ko sieki.

Kinas, teatras, serialai, poezijos skaitymai, knygų įgarinimas, Jūs realizuojate save daugelyje kūrybos sričių. Kuri patinka labiausiai, ką miela daryti?

Man apskritai patinka kūryba. Prieš trejetą metų pasakiau sau: aš nesistengsiu skubėti sakyti „Ne“. Visiems, kurie ateina su pasiūlymais, pirmiausia pasakysiu – „pabandome“. Einu ir pabandau. Ir tada galiu pasakyti, miela, ar ne miela. Bet mano tikslas yra ieškoti, tyrinėti, patirti. Tai iššūkis, gilinkis, skaityk, analizuok, kaip perteikti, ieškok savyje kūrybos.

Turiu pripažinti, kiek daug man davė pedagoginis darbas. Prieš devynerius metus paskambino man baletu solistė ir pedagogė Aušra Gineitytė, mes kartu su ja šokome Anžėlikos Cholinios šokio spektaklyje „Carmen“, buvome partneriai, aš – Jose, ji – Carmen.

Sako, Čiurlionio menų mokyklai tavęs reikia.

Prisimenu, laimėjau konkursą, priėmė mane dirbti aktorius meistriškumo mokytoju. Artėjo pirmą pamoką, tiek jaudinausi! Atrodo, dirbu toje srityje, daug visko žinau. Antra vertus, nuo ko pradėti? Taip būna, tarsi šaltibarščius į mikrobangų krosnelę įkiši, ir viską sutraukia. Ekstremali situacija išspaudžia tiesos deimantą, kai sukaupi energiją ties kažkuo, ateina paprasta mintis: tu neišradinėk, nueik ir paklausk, ko jūs norėtumėt, kaip aš galėčiau jums padėti? Nuo to ir pradėjau. Dingo stresas, prasidėjo dialogas.

Per visą tą laiką, praėjusį nuo trimito studijų, mes tu antrame kurse, iki dabar, kai esate sukūrę tiek daug vaidmenų, kurį charakterį norėtumėte sutikti gyvai?

Paklausėt, tarsi aš jau turėčiau būti apie tai pagalvojęs, išsirinkęs, jau nešiočiausi pinigineje, kaip mylimosios nuotrauką, ir galėčiau pasakyti – šitą. Verčiame mane staiga perkratyti viską, ką esu suvaidinęs kine, televizijoje, teatre.

Po šiai dienai prisimenu, mano mylimiausias vaidmuo buvo Rob Becker „Urvinis žmogus“. Pirmas monospektaklis, aš scenoje tris valandas bendravau su daugybe žiūrovų. Tos dalybos su publika, energetinė cirkuliacija, ji užburdavo. Visko būdavo, kartais nepasisekdavo užmegzti kontakto. O kartais visi būdavo tarsi pakilę nuo žemės. Tai yra laimės akimirkos, tu jas nešiojiesi.

Mes kalbamės Atlanta, Georgia, esate atvažiavę filmuotis garsioje kompanijos Netflix seriale. Kaip galėtumėte pasakyti, kodėl amerikiečiams reikėjo Vaidoto Martinaičio? Iš kelių milijardų Žemės žmonių, iš dešimčių tūkstančių aktorių vien Valstijose, kodėl – Jūsų?

Nežinau. Bet tiksliai galiu pasakyti, tai yra laimingas, sėkmingas atsitiktinumas.

Viename interviu kalbėjo komiko Arkadijaus Raikino sūnus, aktorius Konstantinas Raikinas. Jam sako, jūsų toks įžymus tėvas, jums, tikriausiai, gyvenime viskas klostėsi lengvai. Jis sėdėjo, toks isterinis cholerikas, po šio klausimo staiga nurimo, ir sako, žinote, kiekvieną laimingą atsitiktinumą reikia labai sunkiai užsidirbti. Šis posakis man įstrigo.

Kai pernai gavau „Sidabrinės gervės“ apdovanojimą už geriausią antraplanį vaidmenį filme „Nova Lituanija“, atsiimdamas jį sakiau, kad laimingas atsitiktinumas, jis yra nuostabus. Yra laimė sutikti lemtingus žmones, laimė gauti vaidmenį su tavo atskleidžiančiu režisieriumi. Būti reikiamu momentu reikiamoje vietoje yra energijos sukūrysi, kurį pakuri tu pats, su visomis sėkmėmis ir nesėkmėmis, paklydimais, atradimais, ieškojimais, nusivylimais ir vėl užsispyrimais, ir vėl grįžimais. Pradžioje nori būti žvaigždė, nori būti Hamletas, kol prieini iki to, kad nori apskritai suprasti, kas yra kūryba. Mes esam ta energija, ją savyje pakeliame ir einame su savo idealais ir tikslais.

Ir staiga su tavimi pradeda vykti dalykai. Gali žavėtis ir dėkoti likimui. Man supuolė vienas filmas, antras filmas, tada „Sidabrinės gervės“ apdovanojimas. Ir dar vaidmuo, dėl kurio važiuoju į Ameri-

ką. Esu dėkingas likimui ir džiaugiuosi. Vertinu kaip dar vieną galimybę kurti ir ieškoti.

Negaliu klausyti, nes Jūs negalite sakyti, bet ar reikėjo ko nors specifiškai išmokyti šiai amerikietiško serialo rolei?

Pratęsiant buvusį klausimą, viskas sutapo. Amerikiečiai filmuoja serialą, pasirinko Vilnių, nes mes prieš metus iškėlėm Lukiškių kalinius ir palikome kalėjimo pastatą centre kaip paminklą, muziejų, imk ir naudok.

Ieškojo vietinių aktorių, padarė atranką. Atsiunčia tekstą, aš pasirošiu dvi scenas dviem kalbom, suvaidinu, padarau „self-tape“ ir išsiunčiu. Jie patvirtina. Jiems labai patiko, pradžioje norėjo vienam vaidmeniui, net ne tam, kuriam bandžiau, po mėnesio sako, ne, mes norim būtent šitam vaidmeniui. Dar po mėnesio išaiškėja, kad dėl šio vaidmens reikia važiuoti į Ameriką ir ten jis bus filmuojamas. Lietuvoje filmuojamos tik dvi scenos, visa kita – Amerikoje.

Kas pačiam yra režisierius, ar Dievas, direktorius, kuris pasakė, ir svarbu padaryti, kas reikalaujama, ar yra kūryba, pasikeitimas idėjomis?

Režisieriaus, direktoriaus sąvoka man keitėsi, taip pat kito ir mano vertinimas, evoliucionavo ir santykis.

Mano mokytojas buvo režisierius Jonas Vaitkus. Jis priėmė mane į savo kursą, manęs nematęs, nebandęs, neįvertinęs, tiesiog pasitikėjęs. Vienas žmogus patikėjo, ir šiandien esu čia, Amerikoje.

Baigiau du trimito kursus, atsiėmiau dokumentus, nešiau juos į aktorinį ir ten neįstojau, nes egzaminų trečiame ture gavau dvejetą, neigiamą įvertinimą. Prisimenu kaip dabar, sėdžiu fojė konservatorijoje ir sprendžiu klausimą, kas toliau, tai man dabar teks eiti į kariuomenę? Man buvo dvidešimt metų. Iš ten išėjau, čia neįstojau – viskas.

Leidžiasi laiptais režisierė Dalia Tamulevičiūtė ir sako, šitam berniukui reikia kažką pasakyti. Ji prisėda fojė prie manęs, ir pakiša mintį. Sako, susirask Joną Vaitkų. Vaitkus buvo surinkęs kursą tais metais, kai aš stojau į trimitą. Dabar jis rinko daugiau aktorių, kad papildytų kursą. Buvome draugai su Algirdu Dainavičiumi, daugeliui užsienio lietuvių gerai žinomam iš „Dviračio šou“. Jis buvo Vaitkaus kurse, o mes su juo kartu nuomojome butą, ir jis yra ta priežastis, kodėl aš susidomėjau aktoryste.

Visą savaitę konservatorijoje laukiau Vaitkaus. Man pasakė, jis turi atvažiuoti, pateikti mokymo planus, tai kasdien jį „medžioju“, laukiau. Sėdėjau ant laiptų, pripuoliau, kai pamačiau. Sakau, neįstojau, nežinau, ką daryti, gal jūs galite priimti. Sako, aš nežinau, man reikia pasižiūrėti tave, susipažinti. Sako, po savaitės pradėdau filmuoti Lietuvos kino studijoje filmą „Strazdas žalias paukštis“, atvažiuok.

Laukiu dar savaitę, važiuoju į kino studiją. Susikraunu krepšį, rekvizitus, juk reikės atlikti etudus, turiu parodyti savo vaidybą. Vaidinsiu, ką moku, ką stojamiesiems rodžiau.

Kino studijoje – šurmulys, pasiruošimas. Prieinu prie Vaitkaus, sakau, sakėt, atvažiuoti. A, aha gerai, jo, turi laiko, palauk. Laukiu, jo nėra pusę valandos, laukiu, ateina vėl, paskendęs reikaluose, susikaupęs. Vėl jam pasirodau. Jis sako, a, gerai, rašyk prašymą, ir išėjo.

Draugai, nes visas jo kursas man pažįstamas, surado popieriaus lapą, pasitarėme, ką rašyti. Surašau rektoriui prašymą priimti į studijas Vaitkaus kurse. Sėdžiu, vėl laukiu. Už pusvalandžio kišu jam lapą, sakau, sakėt rašyti. Paėmė, pasirašė, ir sako, tai gerai, susitiksim rugsėjo mėnesį.

Aš likau nutirpęs. Einu su rekvizito krepšiu durų link, viskas atrodo kaip filme. Girdžiu, Vaitkus dar manęs klausia, o ką veiki vasarą? Sakau, nieko. Sako, nenori pasifilmuoti? Po kelių dienų pradeda-

Pasirošę žiūrėti kiną: Vilma Kava, G. Vasilevskis ir V. Martinaitis.

Tai tik kelios nuotraukos iš daugelio, kuriose jam žinti V. Martinaičio vaidmenys teatre ir kine.

Asmeninio archyvo nuotraukos

Nukelta į 14 psl.

PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

JAV Juodojoje jūroje dislokuos du karinius laivus

Ankara (ELTA) – JAV per Bosforo sąsiaurį į Juodąją jūrą pasiųs du karinius laivus, pranešė Turkijos užsienio reikalų ministerija, augant įtampai tarp Rusijos ir Ukrainos.

Karo laivai į Juodąją jūrą įplauks kitą savaitę.

Pagal 1936 m. konvenciją, Washingtonas turi Ankarą informuoti bent jau 15 dienų prieš išsiųsdamas karo laivus per Bosforo ir Dardanelų sąsiaurius.

Konvencija leidžia užsienio šalių karo laivams Juodojoje jūroje pasilikti 21 dieną.

JAV karinio jūrų laivyno laivai reguliariai vykdo operacijas regione, remdami Ukrainą, kurios rytuose nuo 2014 m. vyksta karas su Rusijos remiamais separatistais.

Pastarasis JAV karo laivų dislokavimas vykdomas po to, kai Rusija ėmė telkti daugiau karių pasienyje prie Ukrainos ir Kryme.

JAV perspėja Rusiją dėl agresyvaus elgesio Ukrainoje

Washingtonas (BNS) – JAV valstybės sekretorius Antony Blinken perspėjo apie „pasekmes“, jeigu Rusija elgsis „agresyviai“ Ukrainoje.

„Turiu jums pasakyti, kad turiu realių nuogastavimų dėl Rusijos veiksmų Ukrainos pasienyje, – NBC kanalo laidoje „Meet the Press“ kalbėdamas apie karių skaičius augimą regione sakė A. Blinken. – Prezidento Biden pozicija dėl to yra labai aiški. Jeigu Rusija elgsis neapgalvotai, ar agresyviai, už tai bus kaina, bus pasekmės.“

Kim Jong-un išpėjo apie sunkią krizę Šiaurės Korėjoje

Pchenjanas (ELTA) – Šiaurės Korėjos vadovas Kim Jong-un paragino savo šalies piliečius ruoštis „sudėtingai“ krizei, kai žmogaus teisių grupės išpėjo, kad šalis patiria didelį maisto trūkumą ir ekonominį nestabilumą.

Savo partijos konferencijoje kalbėjęs Kim Jong-un dabartinę padėtį šalyje palygino su liūdnai pagarsėjusiu mirtinu badu Šiaurės Korėjoje praėjusio amžiaus dešimtajame dešimtmetyje.

Kim Jong-un jau anksčiau sakė, kad jo šalis yra „blogiausioje per savo istoriją padėtyje“ dėl kelių veiksmų, kaip antai, koronaviruso pandemija, tarptautinės sankcijos ir praėjusiais metais šalį siaubusios stichinės nelaimės. Tačiau pirmą kartą jis viešai palygino situaciją su pražūtingu praėjusio amžiaus badu.

Pastaraisiais mėnesiais pasirodė ne vienas pranešimas, kad žmonės Šiaurės Korėjoje susiduria su sunkumais. Dėl koronaviruso pandemijos Šiaurės Korėja uždarė savo sienas. Šalis tvirtina, kad sienų uždarymas padėjo jai išvengti koronaviruso, nors analitikai tuo abejoja.

Nuo 2020 metų pradžios prekyba su Kinija iš esmės sustojo. Kinijos duomenimis, Šiaurės Korėjai uždarius sienas, prekyba su Kinija – didžiausia Šiaurės Korėjos prekybos partnere ir pagalbininke – sumažėjo apie 80 proc. ir į šalį beveik nepatenka jokie maisto produktai iš Kinijos.

Kaip teigiama, kukurūzų – pagrindinio kaimo vietovių gyventojų maisto – kaina nenormaliai svyruoja ir kartais kilogramas kukurūzų kainuoja daugiau nei mėnesinis atlyginimas.

Tarptautinės organizacijos „Human Rights Watch“ tyrėja Lina Yoon neseniai paskelbtoje ataskaitoje citavo neįvardytus šaltinius šalyje, jog beveik du mėnesius į šalį nepatenka jokie maisto produktai iš Kinijos.

„Yra daug daugiau elgetų, pasienio teritorijoje kai kurie žmonės mirė nuo bado, ir nėra muilo, dantų pastos ar baterijų“, – teigė ji.

M. Pompeo taps TV komentatoriumi

Washingtonas (ELTA) – Buvęs JAV valstybės sekretorius Mike Pompeo taps amerikiečių TV stoties „Fox News“ komentatoriumi. 57-erių politikas paskelbė, kad siūlys žiūrovams „sąžiningą ir tiesų“ geopolitikos ir tarptautinių santykių vertinimą.

„Fox News“ vadovė Suzanne Scott pavadino M. Pompeo „vienu žymiausių ir labiausiai gerbiamų balsų“ užsienio ir saugumo politikos klausimais. M. Pompeo buvo JAV diplomatijos vadovas prezidentaujant Donald Trump.

Priešingai nei daugelis kitų aukštų vyriausybės atstovų, kurie audringos D. Trump kadencijos metais buvo atleisti arba patys pasitraukė, M. Pompeo visus ketverius metus užėmė aukštus postus. Pradžioje jis buvo Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) direktorius, o 2018-aisiais ėmė vadovauti valstybės departamentui. M. Pompeo iki pat galo liko ištikimas D. Trump, net ir tada, kai šis, neturėdamas jokių įrodymų, reišė abejones Joe Biden pergale prezidento rinkimuose.

„Fox News“ per visus ketverius metus dažniausiai teigiamai pranešinėjo apie D. Trump ir jo prezidentavimą. D. Trump per savo kadenciją davė stočiai daugybę interviu.

Kalbama apie itin aštrų maisto produktų stygių Šiaurės Korėjoje. 17QQ nuotr.

Jungtinė Karalystė gedi: mirė princas Philip

Balandžio 9 d., eidamas 100-uosius metus, mirė karalienės Elizabeth II vyras princas Philip, kuriam neseniai buvo sėkmingai atlikta širdies procedūra, pranešė Buckinghamo rūmai.

2021 m. vasario 16 d. princas Philip buvo išvežtas į ligoninę, kur buvo gydomas dėl anksčiau nustatytų širdies problemų ir infekcijos. Iš ligoninės namo jis buvo paleistas po mėnesio.

Karalienės Elizabeth II vyras mirė likus vos dviems mėnesiams iki jo 100-ojo gimtadienio birželio 10 dieną.

Edinburgho hercogo mirtis yra didelė netektis 94-erių karalienei Elizabeth II, kuri, kaip pati yra sakiusi, jį laikė savo „stiprybe ir stabilumu“. Princas Philip iš oficialiųjų pareigų pasitraukė 2017 m., tuo metu jam buvo 96-eri, pareiškęs, kad „savo darbą padariau“.

Karališkoji pora, lapkritį atšventusi 73-iasias vestuvių metines, gyveno daugiausiai izoliacijoje Windsorio pilyje, į vakarus nuo Londono, nes dėl vyresnio amžiaus pateko į aukštos rizikos susirgti COVID-19 liga grupę. Jie pirmosiomis vakcinos nuo koronaviruso dozėmis buvo paskiepyti sausi.

Princas Philip ir karalienė Elizabeth II turi keturis vaikus – Charles, Anne, Andrew ir Edward – aštuonis anūkus ir devynis proanūkius.

Philipas gimė Graikijos Korfu saloje, graikų ir danų karališkojoje šeimoje. Vis dėlto jo šeima iš šalies pasitraukė, kai mažajam Philip buvo vos 18 mėnesių, nes jo dėdė, Graikijos karalius Konstantinas I buvo priverstas atsistatydinti.

Philipas su būsimaja tuo metu princese Elizabeth II oficialiai buvo supažindintas 1939 m. liepą, o per Antrąjį pasaulinį karą jiedu bendravo ir retkarčiais susitikdavo.

Pora susituokė 1947 m. Westminster Abbey Londone.

Buvęs karinio jūrų laivyno karininkas, princas Philip didžiąją dalį savo gyvenimo, būdamas karalienės vyras, paskyrė labdariniam darbui.

Patrankų salvėmis visoje Jungtinėje Karalystėje balandžio 10 dieną pagerbtas miręs karalienės Elizabeth II vyras princas Philip. Daugelyje miestų ir vietovių, įskaitant ir užjūrio teritoriją Gibraltarą, lygiai 12 val. vietos laiku Lietuvos laiku buvo paleistos patrankų salvės. Iš viso per 40 minučių nuaidėjo 41 salvė.

Westminster Abbey balandžio 9 d. 99 kartus sugaudė varpas – po kartą už kiekvienus velionio gyvenimo metus. Prie visų oficialių pastatų plevėsuoja iki pusės stiebo nuleistos vėliavos.

Didžiosios Britanijos karalienės Elizabeth II vyro princas Philip laidotuvių ceremonija vyks šeštadienį, balandžio 17 d. St. George kopylčioje Windsor pilies teritorijoje. Dėl koronaviruso ceremonija bus apribota – nebus viešo atsisveikinimo su mirusiuoju, tačiau laidotuvės bus transliuojamos per televiziją. Prieš prasidedant laidotuvėms velionis bus pagerbtas tylos minute.

Pranešta, kad laidotuvėse dalyvaus ir JAV gyvenantis princas Harry, tačiau jo žmonos Meghan nebus – dėl nėštumo daktarai jai pataria nekeliauti.

Dėl princas Philip mirties šalyje paskelbtas aštuonių dienų gedulas. Šiomis dienomis žmonės deda gėlių prie Buckinghamo rūmų ir Windsorio pilies, nepaisydami valdžios ir karališkosios šeimos raginimų nesiburti dėl koronaviruso pandemijos.

Prezidentas Gitanas Nausėda, Seimo pirmininkė Viktorija Čmilytė-Nielsen ir premjerė Ingrida Šimonytė pareiškė užuojautą karalienei Elizabeth II ir Jungtinės Karalystės žmonėms dėl karalienės sutuoktinio princas Philip mirties.

Parengta pagal internetinius šaltinius

Karališkoji pora 1953 metais. EPA nuotraukos

Pagarbos salvės Londone.

Atsisveikinimas su princas Philip vyks St. George kopylčioje.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

„Godzila prieš King Kongą“ – taip amerikiečių žurnalistai apibūdino D. Sabonio ir J. Valančiūno akistatą aikštėje.

Lietuvių kaktomuša aikštėje

Tokios įspūdingos lietuvių kovos ant NBA arenos parketo dar nebuvo matę. Fantastiškai vienas prieš kitą rungtyniavę Jonas Valančiūnas ir Domantas Sabonis padovanojo tikrą krepšinio spektaklį Lietuvos krepšinio gerbėjams, o titaniška lietuvių kaktomuša žavėjosi ir amerikiečiai.

52 taškai, 37 atkovoti kamuoliai ir 11 rezultatyvių perdavimų – tokius skaičius kartu sudėjus balandžio 11 d. Memphis rinko du Lietuvos rinktinės aukštaūgiai. J. Valančiūnas prieš Indianos „Pacers“ sužaidė geriausias karjeros rungtynes, pelnydamas 34 taškus ir atkovodamas 22 kamuolius, tačiau pergale džiaugėsi D. Sabonis, į Memphis „Grizzlies“ krepšį suvertęs 18 taškų, sugriebęs 15 kamuolių ir išdalijęs 9 rezultatyvius perdavimus.

Ypač galingai abu aukštaūgiai pradėjo rungtynes. Dar pirmajame kėlinyje J. Valančiūno sąskaitoje buvo 10 taškų, o D. Sabonio – beveik dvigubas dublis: 9 taškai ir 8 atkovoti kamuoliai.

Šią galiūnų akistatą baudos aikštėje aikščiodami stebėjo ne tik naktinėje Lietuvos krepšinio austruoliai, bet ir JAV krepšinio gerbėjai bei Twitter vartotojai. „Žaviuosi Lietuvos centrų kova. Abu jie puotauja po varžovų lenta, – rašė ‘Pacers’ rungtynių metu įžvalgas pateikiantis puslapis *iPacers.com*. – Jonas ir Domas negali sulaukyti vienas kito kovoje dėl atšokusiu kamuoliu ir abu skundžiasi teisėjams dėl neužfiksuotų pražangų. Lietuvos centrų mūšis išlieka intriguojančiu“.

Įspūdingą lietuvių kaktomušą „Pacers“ tinklalaidės vedėjas Mark Schindler iliustravo ir paveikslėliu, kuriame – neseniai kino ekranus pasiekusio filmo „Godzila prieš King Kongą“ būtybės kaunasi dėl krepšinio kamuolio.

J. Valančiūna po rungtynių kukliai pagyrė „Grizzlies“ strategas Taylor Jenkins, bet daug liaupsių lietuviui jis nedalijo, iš karto pabrėžęs kitų žaidėjų pastangų stoką. „JV buvo puikus. Gaila, kad visa komanda nebuvo pasiruošusi taip žaisti, dėl ko sumokėjome kainą ir pralaimėjome“, – sakė specialistas.

Antrą pralaimėjimą iš eilės patyrusi „Grizzlies“ Vakaruose užima aštuntą vietą. „Pacers“ su D. Saboniu, laimėję trečią kartą paeiliui, Rytuose yra devinti.

JV nesustabdė ir „Bulls“

Geriausią karjeros atkarpa žaidžiantis J. Valančiūnas rungtynėse su Čikagos „Bulls“ vėl buvo sunkiai sustabdomas. Balandžio 12 d. uteniškio atstovaujamas klubas namuose 101:90 nugalėjo Čikagos komandą, kurios vadovu dirba lietuvis Artūras Kranišovas.

J. Valančiūnas surinko 26 taškus, atkovojo 14 kamuolių ir tai buvo jau 15-asis jo dvigubas dublis iš eilės. Pagal šį pasiekimą jis aplenkė „Grizzlies“ legendą Zach Randolph. „Tai nėra individuali sporto šaka, tad be komandos draugų nieko nepadaryčiau. Stengiuosi žaisti su didele energija ir sunkiai dirbu kaudamasis po krepšiais. Stengiuosi kovoti dėl kiekvieno kamuolio ir dažnai šios pastangos atsiperka“, – po rungtynių kuklindamasis kalbėjo J. Valančiūnas.

„Jonas yra Jonas. Jis tarsi vaikščiojantis dvigubas dublis. Jis puikiai valdo ir kontroliuoja visą baudos aikštę“, – džiaugėsi kitas klubo lyderis Ja Morant.

J. Valančiūnas šį sezoną dvigubą dvizenklį rinko jau 39 iš 47 žaistų rungtynių. Pernai jis sezoną baigė surinkęs irgi 39 dvigubus dvizenklus, bet per 70 rungtynių.

Mainų sukuryje vėl skamba D. Sabonio pavardė

Kai kurios NBA komandos jau pradėjo ruošti pamatus kitam sezonui. Šiuo metu dešimtoje Vakarų konferencijos vietoje besirikiuojanti „Golden State Warriors“ komanda šiame metais pasižymi nuoseklumu, tačiau norint kilti aukščiau, jai reiktų didesnės jėgos po krepšiu.

Fadeawayworld.net manymu, tobula kandidatūra šiai pozicijai užimti būtų Lietuvos krepšininkas D. Sabonis. Nors šiame „Golden State Warriors“ ne kartą deklaravo, kad jų prioritetas yra jaunų žaidėjų pritaikymas prie komandos, kol kas vis dar neabejotinai klubo lyderiu išlieka Stephen Curry.

Indianos klubas šiame sezone toli gražu nebuvo elitinė komanda. Šiuo metu su 25 pergalėmis „Pacers“ balansuoja ties atkrintamųjų varžybų riba. Tarpsezonio metu komandos vadovybė turėtų galvoti apie rimtas permainas sudėtyje, o pagrindinis šio klubo prekinis ženklas mainų turguje – D. Sabonis; už jį Indianos komanda turėtų gauti nemenką pasiūlymą.

Princas Philip paliko žymę ir sporto pasaulyje

Atkelta iš 1 psl.

Anglijos futbolo asociacija – FA – nusiuntė karalienei Elizabeth II užuojautos telegramą, primindama, kad princas Philip 1955–1957 m. buvo organizacijos prezidentu bei 1966 m. „Wembley“ stadione įteikė pasaulio čempionės trofėjų Anglijos futbolo rinktinei.

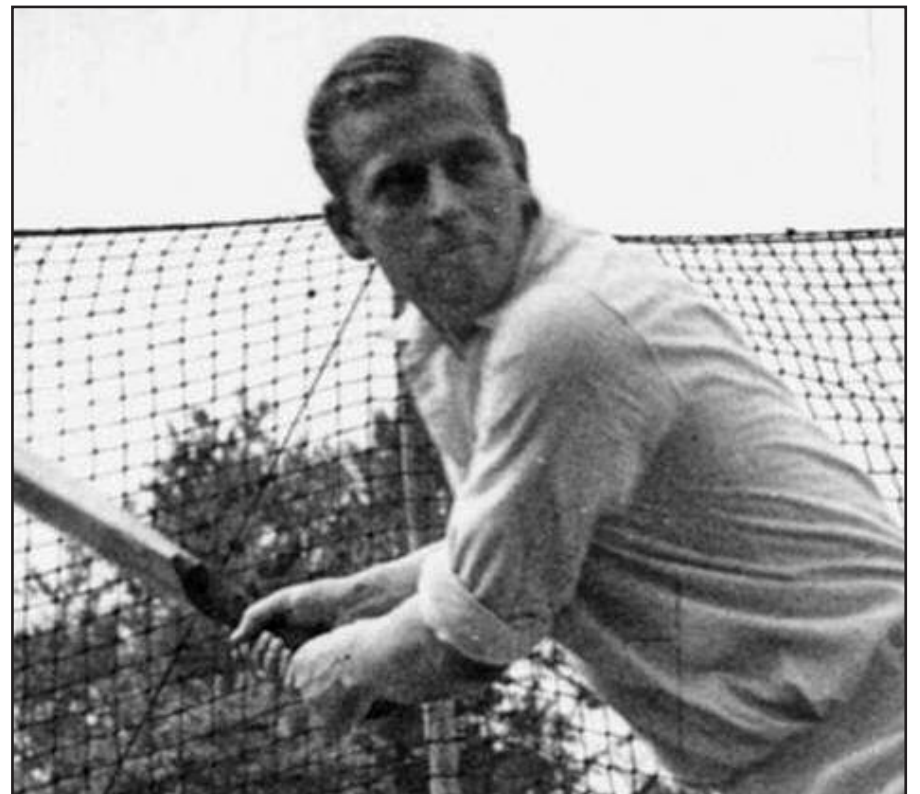
Šalies regbio ir futbolo lygos jau pranešė, kad savaitgalį rungtynes vykdė prisimindamos velionį Philip – visi dalyviai ant rankų dėvėjo juodus raiščius. Britų irkluočiai juodomis juostomis ant aprangos pagerbė prinčą Europos irklavimo čempionate.

Princas buvo neatsiejamas nuo šalies ir pasaulio sporto. Jo nuotraukos taip dažnai atsiradavo laikraščių sporto skiltyse, kad sunku būtų surasti kitą žmogų, kuris būtų tiek daug padaręs įvairioms sporto šakoms ir jų po-

pažino su polo žaidimo taisyklėmis, pamilo šį sportą ir sugrįžęs namo suformavo kelias komandas. Tačiau jau 1971-iais jis baigė savo karjerą polo kovose – princas tikino, kad artritas tapo stipresnis už sportą. Tuomet Philip susigalvojo naują veiklą – sugalvojo drivingo varžybas. Jų esmė – lenktynės su žirgais, kurie įkinkyti į vežimus. Jis parašė šios sporto šakos taisykles ir populiarino drivingą Anglijoje.

Dar viena princo aistra – buriavimas. Philip asmeniškai kreipdavosi į kiekvieną Didžiosios Britanijos buriuotoją olimpinėse žaidynėse, iki gilios senatvės buvo aistringas šios sporto šakos gerbėjas ir vienas didžiausių sirgalių. Ne kartą princui teko užsukti ir į teniso varžybas.

Nors Philip ir buvo sporto gerbėjas, tačiau jis visa širdimi nekentė olimpių žaidynių. Ne pačios olimpiados, o jos atidarymo ceremonijos. Pirmą kartą jis olimpiados atidarymo

Sunku būtų surasti kitą žmogų, kuris būtų tiek daug padaręs įvairioms sporto šakoms ir jų populiarinimui.

puliarinimui. Princas tris kartus buvo labai mėgstamos sporto šakos – kriketo – klubo „Marylebone“ prezidentu, vadovavo Anglijos futbolo asociacijai ir 22-ėjus metus stovėjo prie Tarptautinės žirginio sporto federacijos prezidento vairo.

Princas Philip jau nuo vaikystės sportavo – ypač mėgo kriketą ir ledo ritulį bei buvo visų šių komandų kapitonas. Tačiau Antrasis pasaulinis karas privertė jaunuolį atidėti šią veiklą. Prie sporto princas ir vėl sugrįžo jau tik apsilankęs su karaliene Elizabeth II Maltoje – ten jis kaip reikiant susi-

ceremonijoje dalyvavo 1956-iais Melbourne ir po to visais įmanomais būdais siekė išvengti šios itin nemylimos veiklos. Į 1976 m. Montrealio olimpiados atidarymo iškilmes jis sugebėjo įtikinti atvykti karaliene, 2000-iais į Sydney vietoj savęs nusiuntė dukterį Anna. Galiausiai 2006 m. princas Philip neapsikentęs pasakė: „Aš jau sotus tuo viskuo. Man jau viskas eina per gerklę. Tų atidarymų neįmanoma nekęsti“. Tačiau... 2012 m. vasaros žaidynės vyko Londone ir princui vis dėlto teko dar kartą apsilankyti atidarymo ceremonijoje.

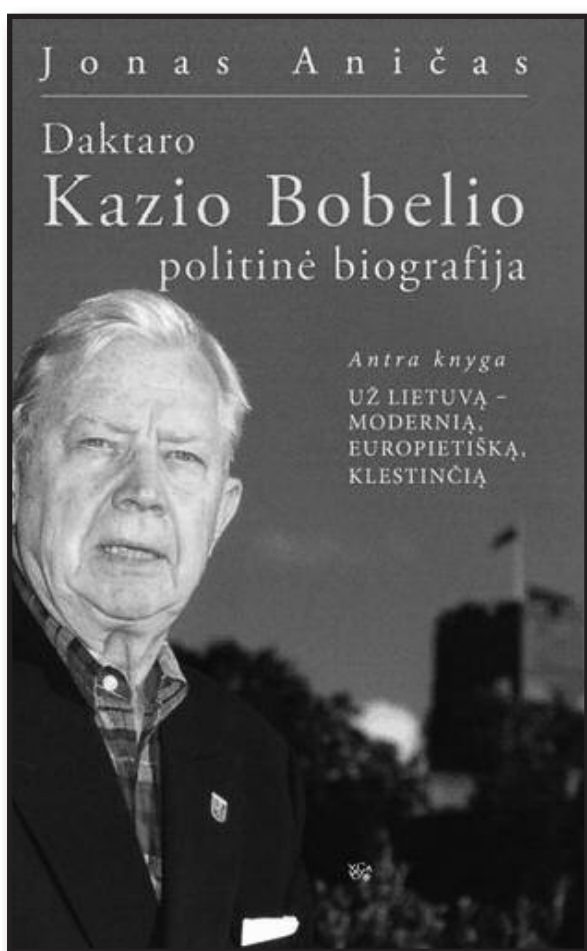
Gavusi lietuvių „Warriors“ savo sudėtį sustiprintu dar viena lygos žvaigžde. Prisijungęs prie Oaklando klubo D. Sabonis sutrauktų daugiau varžovų po krepšiu ir tai suteiktų daugiau galimybių Stephen Curry ir šiuo metu traumotam Klay Thompson bausti varžovus iš toli. Lietuviui atvykus į Oaklandą, „Golden State War-

rriors“ vėl galėtų tapti elitine komanda, kuri sėkmingai konkuruotų dėl NBA čempionės vardo.

Tai būtų ir puiki galimybė pačiam D. Saboniui, kuris per visą savo karjerą nėra perlipęs toliau pirmojo atkrintamųjų varžybų etapo barjero.

Daugiau sporto žinių – 14 psl.

Knyga, skiriama Lietuvos Laisvės bylos ambasadoriui – dr. Kaziui Bobeliui

PROF. DR. JUOZAS BANIONIS

Jau atskaičiavome tris dešimtmečius nuo Lietuvos Laisvės atgavimo, o laikas, slinkdamas vis pirmyn, turi savybę nublokšti nuošalėn ankstesnius Laisvės bylos įvykius, išdildinti atmintį apie tų įvykių herojus, užkloti užmaršties skraiste nuolatinį mūsų išeivijos rūpestį dėl Tėvynės išvadavimo.

Po dviejų metų – 2023-aisiais turėtume paminėti dvi reikšmingas Lietuvos Laisvei datas. Viena žymi 80 metų sukaktį, kai 1943 m. lapkričio 25 d. Kaune, sujungus rezistencines organizacijas Tautos tarybą ir Vyriausią lietuvių komitetą, buvo įkurtas Vyriausiasis Lietuvos išlaisvinimo komitetas – (VLIK). Kita – 100 metų sukaktis byloja, kad 1923 m. kovo 4 d. gimė paskutinis VLIK'o pirmininkas dr. Kazys Bobelis.

Įvardintoms sukaktims prisiminti skatina ir gražiai įprasminusi mūsų tautos laisvės sieki, pasirodžiusi prieš dešimtmetį Lietuvos laisvinimo darbų chronologijos knyga, parašyta istoriko Jono Aničo drauge su paskutiniu VLIK'o pirmininku. Lietuvos laisvinimo darbų panoramą praplečia ir sudaranti vientisą dvitomį knygą, skirtą vienam šių darbų herojui – dr. Kaziui Bobeliui (1923–2013). Jos autorius – istorikas J. Aničas, mūsų metu jau spėjęs pasizymėti, kaip nuoseklus Šiaurės Lietuvos ir jo gimtojo Pasvalio krašto istorinių asmenybių tyrinėtojas. Jis savo žinomumą ypač išplėtė, gilindamas į Vileišių istorinės giminės praeitį ir prikeldamas nūdienos Lietuvai garbinguosius šios giminės atstovus: Petrą, Antaną ir Joną Vileišius, Aleną ir Mykolą Devenius, primindamas jų neeilinę, pasiaukojamą darbuotę Tėvynės labui. Į Vileišių giminę įsitraukė

Illinois senatorius Charles Percy, dr. Kazys Bobelis ir Jonas Genys Washingtone. „Draugo“ archyvo nuotrauka

ir K. Bobelis, išsirinkdamas žmoną – Jono Vileišio vaikaičę Dalią Devenytę... Taigi, minimas dvitomis tikslingai jungiasi į Vileišiados knygų gretas. Kita vertus, knygos autorius, kaip paminėta, turi tam tikrą įdirbį, tyrinėdamas vienos svarbiausios lietuvių išeivių politinės organizacijos – VLIK'o veiklą. Vadinasi, joks atsitiktinumas, kad profesorius J. Aničas ėmėsi rašyti, parašė ir išleido dviejų tomų leidinį, atskleidžiantį įvairialypę ir prasmingą dr. K. Bobelio veiklą, paženklinant nuolatinį rūpesčių dėl Lietuvos valstybės atkūrimo bei jos stiprinimo. Iškeldamas K. Bobelio nuopelnus, labai taikliai jam priskiria autorius garbingą Lietuvos laisvės bylos ambasadoriaus titulą [kn. 2, p. 11].

Šios knygos antrosios dalies, tęsiančios pasakojimą apie iškilų lietuvių politiką, visuomenininką dr. K. Bobelį pristatymas, turėjo įvykti 2020 m. kovo 13 d. Vilniuje Signatarų namuose. Tačiau nelaukta ir Lietuvą užplūdusi pandemija, o įkandin jos išgalėjęs visagalis karantinas sukliudė renginiui. Specialiai renginio išvakarėse į Tėvynę jau buvo atsikridusi iš tolimosios Floridos ir daktaro gyvenimo bendražygė Dalia Bobelienė, kuriai su apgailestavimu teko pranešti, kad knygos pristatymas bus nukeliamas į netolimą, apribojimų bendravimui nevaržomą ateitį. Dabar jau aišku, kad dvitomio pristatymo nepavyks surengti ir 2021 m. vasario antrą pusėje (25–28 dienomis), kai turėjo įvykti tradicinė Vilniaus knygų mugė, kuri dėl pandemijos režimo vėl nukelta į tolimesnę laiką. Tačiau tas faktas, kad knyga jau išspausdinta ir ji pasiekusi bent minėto renginio kviestinius dalyvius, įpareigoja pristatyti šią naują ir laikraščio skaitytojams.

Atsinaujinusio ALT'o sėkmės Lietuvos laisvės byloje

Pirmoji knygos dalis pasirodė prieš daugiau nei dešimtmetį, ir joje aprėpiamas laikotarpis iki pat 1992 metų, kuomet dr. K. Bobelis, žinomas kaip Amerikos lietuvių tarybos (ALT'o) garbės pirmininkas ir ilgametis VLIK'o valdybos pirmininkas, išrenkamas neseniai atkurtos valstybės Seimo nariu. Jo, kaip daugelio kitų amžininkų, mūsų tautiečių, nublokštų į politinę tremtį Vakaruose, kelias, liudija mūsų tautos tragediją ir neapsakomą viltį atgauti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. 1941 m. pradėjęs medicinos studijas Vytauto Didžiojo universitete, 1944 m. pasitraukęs į Vokietiją, jas tęsė Tiubingene, kur, toliau gilindamas šio mokslo srityje, parašė disertaciją. 1948 m. ją sėkmingai apgynė ir tapo medicinos mokslo daktaru. K. Bobelio mediko karjera Vokietijoje, o to JAV tęsėsi bemaž penkiasdešimt metų ir tai, kaip pastebė J. Aničas, buvo materialinis ir moralinis pagrindas politinei veiklai. Viena teiginį grindžianti tiesa yra ta, kad intensyvi politinė veikla reikalavo nemažai lėšų ir nemažą jų dalį dengdavo pats daktaras. Kita – plačiai žinomo gydytojo vardas pagelbėjo įgyjant politikos visuomeninį pripažinimą [kn. 1, p. 77].

Sendamasis politinės ir visuomeninės veiklos patirties, K. Bobelis reikėsi ateitininkų, studentų organizacijose, vėliau – profesinėse draugijose, o dar po to drauge su naująja karta aktyviai įsijungė į JAV Lietuvių Bendruomenę (LB), kurioje penkias ka-

dencijas (1964–1978) buvo išrinktas tarybos nariu. Baigiantis 1970 m., kai ALT'as, ikūnijusi JAV senosios lietuvių išeivijos lūkesčius atgauti Lietuvai laisvę, žengė žingsnį atsinaujinimo linkme, ir rinko naują Centro valdybą, negalima buvo nepastebėti, kaip rašo autorius, politiniame laisvosios lietuvių (t. y. patriotinės išeivijos) horizonte naujai kylančios žvaigždės – dr. K. Bobelio. Jis naujai sudarytoje ALT'o Centro valdyboje tampa pirmininku, suteikdamas Lietuvos laisvės bylos gynimui Vakaruose naujų impulsų. Pirmojoje knygoje tai patvirtina cituojamas vertinimas, paskelbtas išeivijos spaudoje praslinkus penkiems metams nuo pirmininkavimo pradžios: „Kaip politinis taktikas, jis [K. Bobelis – J.B.] neturi sau lygių visame lietuvių išeivijos politiniame horizonte, ir kaip strategas neperžengia diplomatijos veikimo ribų“ [kn. 1, p. 111]. Vienas svarbiausių Lietuvos laisvinimo veiklos principų buvo tas, kad ALT'o nariai, kaip JAV piliečiai, palaikė ryšį su šios šalies administracija ir nuolat priminė jai okupuotos Tėvynės laisvės bylą. Kita vertus, ALT'as suvokė vykdomos laisvinimo veiklos ribotumą, nes turėjo atsižvelgti į kintančią tarptautinę padėtį ir dėl to teko koreguoti šios veiklos strategiją. Iš šio laikmečio ALT'o politinės veiklos reikšmingiausių pasiekimų išskeliama pora faktų. Vienas jų – tai 1975 m. prasidėjusio Helsinkio proceso atvertų naujų galimybių taikymas keliant Lietuvos laisvės bylą. Antras – Lietuvos bei kitų dviejų Baltijos šalių okupacijos ir ten sovietų vykdomų žmogaus teisių pažeidimų išskelimas 1977 m. Belgrade, vykstant Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos konferencijai. [kn. 2, p. 10] Abu atsinaujinusio ALT'o pasiekimai neabejotinai yra sietini su dr. K. Bobelio giliomis politinėmis įžvalgomis ir jo nenuilstamu rūpesčiu dėl Tėvynės reikalų.

Pasiekęs tam tikrų įrodymų dėl Helsinkio proceso palankaus įtakojimo Lietuvos laisvinimui, dabar ALT'o pirmininkas pakvietė laisvąją lietuvių pasiryžti vienybei ir toliau, remiantis politine analize, o ne emocijomis, siekti Tėvynei laisvės [kn. 1, p. 157–158]. Vienybės paieškų sieki galima išvelgti ALT'o santykiuose su kitomis politinėje veikloje besireikiančiomis lietuvių išeivių organizacijomis. JAV LB stengiantis plėsti savo veiklos lauką, dr. K. Bobelis ryžosi diplomatiškai priminti šios organizacijos pagrindinę priedermę ir visų pirma rūpintis lietuvių kultūrinio gyvenimo bei lietuviybės išlaikymu, o politinei veiklai Amerikos lietuviai pakviesti jungtis į ALT'ą. Geranoriškumo dvasios bei sutarimo bendradarbiavimui, o ne nusistatymo destrukcijai paieška vyravo ir formuojant gerus ALT'o santykius su Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB) [kn. 1, p. 198]. Santykiai tarp ALT'o ir VLIK'o buvo paremti ilgamete tradicija ir klostėsi produktyviai. Reguliariai vyko jų pasitarimai, kuriuose buvo derinami sprendimai bendrai veiklai. [kn. 1, p. 200] Vienybės paieškos pozicija sutvirtino Lietuvos laisvinimo sąjūdžio tvirtovę Vakaruose, o pasauliui tai aiškiai bylojo apie laisvosios lietuvių vieningą ir nekintamą sieki atkurti Tėvynės valstybingumą.

Sustiprino VLIK'o autoritetą ir politinę įėgą

Naujas ir turiningas dr. K. Bobelio, kaip lietuvių

patrioto, politinės veiklos etapas siejamas su jo išrinkimu VLIK'o valdybos pirmininku. Tapęs vieno svarbiausio politinio junginio, vienijusio tiek seiminės Lietuvos partijų, tiek susiformavusių okupacijose rezistencinių sąjūdžių atstovus, lyderiu, jis pakreipė VLIK'o veiklą tarptautinio atstovavimo pavergtai Tėvynei linkme ir plačiai propagavo jos reikalus. Vien 1980 m. K. Bobelis, palaikydamas Lietuvos laisvės bylą Vakarų pasaulyje, lankėsi penkiolikoje Europos valstybių, kur jų vyriausybės įteikė atitinkamą memorandumą, kuris buvo patvirtintas ne tik jo, bet ir Lietuvos diplomatinės tarnybos (LDT) šefo Stasio Lozoraičio parašu [kn. 2, p. 11]. Pastarasis faktas liudijo sutvirtėjusį tarp VLIK'o ir LDT bendradarbiavimą, kuris buvo pašlijęs dar nuo šeštojo dešimtmečio. Reikšmingi Lietuvos laisvės bylai buvo 1983 m., kai laisvoji Europa išgirdo pavergtosios Europos balsą. Tų metų sausio 13 d. Europos parlamentas, atstovaujamas dešimties Vakarų Europos valstybių, priėmė rezoliuciją dėl padėties Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Kaip žinia, dokumentas pasmerkė Sovietų Sąjungos įvykdytą šių trijų kraštų aneksiją, kurią lėmė Molotovo-Ribbentropo paktas, o drauge priminė Helsinkio akte numatytą tautoms teisę į apsisprendimą ir teisę apspręsti savo nuolatinį politinį statusą. Šioji deklaruotoji sėkmė Tėvynės laisvinime sąlygota VLIK'o nuolatinės veiklos tarptautiniu mastu, pasitelkiant ir garsinant žymųjį 1979 m. keturiasdešimt penkių baltiečių memorandumą.

VLIK'as, palaikydamas Europos suvienijimo idėją, siekė, kad senajame žemyne įsigalinti pasyvioji Lietuvos aneksijos nepripažinimo pozicija pasikeistų į aktyvią laisvinimo akciją. Tai buvo jau nauja Lietuvos laisvės bylos kėlimo kokybė, toliau grindžiama žmogaus ir tautų pagrindinių teisių ir laisvių garantavimo, demokratijos ir antikomunizmo plėtojimu. Vienu ryškiausių VLIK'o pasiekimų veikiant šia linkme ir propaguojant Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos šalių laisvės bylą plačiu tarptautiniu mastu tapo paženklini 1985 m., kai paminėtas Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos (ESBK), vykusios Helsinkyje, Baigiaimojo akto pasirašymo dešimtmetis. Ta proga buvo inicijuotas Kopenhagos tribunolas, svarstęs baltiečių, esančių sovietų priklausomybėje, padėti bei surengtas Taikos ir laisvės žygis Baltijos jūra [kn. 1, p.176–184]. Abi politinės akcijos sulaukė visuotinio atgarsio: pasauliui jos dar kartą priminė Baltijos tautų kovą už Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomą valstybių atkūrimą, skatino domėjimąsi šiomis šalimis, o Sovietų Sąjungą išprovokavo skelbti atsakomuosius protestus ir organizuoti persekiojimo veiksmus.

Po daugiau nei keturis dešimtmečius trukusios

JAV Atstovų rūmų narys Frank Annunzio su dr. K. Bobeliu.

pertraukos 1986 m. VLIK'as, sugrįžta į Europą ir Londone surengia tradicinį seimą, kuriame pripažįstant politinių partijų Europos valstybiniame gyvenime reikšmę, pakviečia laisvosios Lietuvos politines partijas siekti bendradarbiavimo su savo atitikmenimis Europoje. Tokią strategiją VLIK'as grindė samprotavimu, kad šie ryšiai prisidėtų prie laisvės bylos kėlimo ir laimėjimo, nes, „Lietuvos nepriklausomybė bus atkurta Jungtinės Europos ribose ir tai įvyks su kitų Europos valstybių pagalba“. Ten pat Londone vykusiame seime VLIK'as prognozavo galimus pasikeitimus ir kreipėsi į tautą, esančią už geležinės uždangos: „mes tikime, kad tvirta užsienio valstybių laikysena, ekonominės problemos Sovietijos viduje ir žmonių poreikių spaudimai gali net be ginkluoto spaudimo priversti Sovietų imperiją prie didelių pakaitų“. Todėl su pastaraisiais pasikeitimais SSRS „keisis ir galimybės atgauti laisvę ir nepriklausomybę, jeigu jūs ir mes tam dirbsime su kitomis pavergtomis tautomis ir nepavargsime.“

Didžiųjų Tėvynės permainų išvakarėse, VLIK'as patvirtino ištikimybę priesaikai, duotai lietuvių tautai savo ištakose – 1944 m. Vilniuje. Lietuvos nepriklausomybės dienos proga, ir 1987 m. paskelbtame atsišaukime buvo akcentuotas pagrindinis lietuvių siekis, pakartojant nekintamą 1944 m. vasario 16 d. deklaracijos pirmąjį teiginį: „Lietuvių Tautos laisvė ir Lietuvos valstybės nepriklausomybė yra Tautos egzistencijos ir jos visokeriopos gerovės būtinoji sąlyga.“ Tais pačiais 1987 m., švenčiant Romoje Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų ten lankėsi skaitlinga laisvosios Lietuvos dalis, o VLIK'o pirmininkas K. Bobelis nepraleido progos įteikti Popiežiui Jonui Pauliui II memorandumą, pabrėžiantį Lietuvos integravimosi į Europos krikščionišką bendruomenę svarbą ir išreiškiantį padėką Šventajam Sostui už sovietų aneksijos nepripažinimą ir diplomatinį santykių su nepriklausomos Lietuvos atstovais išlaikymą. [kn. 1, p. 372–374]

Pastarieji faktai liudijo apie VLIK'o politinės veiklos augimą: nuo išipareigojimų, paskelbtų tautai Vilniuje iki Tėvynės laisvinimo klausimo kėlimo tarptautiniuose forumuose, o tai tapo jau neatsiejama su VLIK'o autoriteto sutvirtėjimu laisvojoje lietuviijoje ir buvo bylojimas apie pirmininko dr. K. Bobelio pasiaukojamą tarnystę Lietuvos laisvės bylai.

Palankiai besiklostanti demokratizavimo linkme situacija Rytų Europoje neramino sovietinį saugumą (KGB), kuris savotiškai „įvertina“ aktyvią VLIK'o pirmininko K. Bobelio veiklą – 1989 m. pradžioje priimamas sprendimas uždrausti penkiems metams jam įvažiuoti į SSRS.

Įkandin analogišką sprendimą priėmė ir liaudies Lenkijos saugumas (SB), įvardindamas jį teroristu. [kn.1, p. 453–456]

Dar vienas kelyje į Lietuvos laisvinimą itin reikšmingas įvykis, sujungęs abiejų lietuvių tautos dalių, esančių šiapus ir anapus geležinės uždangos, puoselėjamas laisvės viltis buvo 1989 m. Gotlando saloje surengtas susitikimas. Jo metu pasirašytas komunikatas skelbė, kad „Visų pasaulio lietuvių gyvybinis tikslas yra nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimas“, o pats pasirašymo faktas liudijo, kad galimas vieningas sutarimas visiems lietuviams nepriklausomai nuo politinių pažiūrų tiek tarp išeivijos ir tautos, tiek tarp skirtingų politinių jėgų ir judėjimų. Beje, šiame susitikime, kaip byloja išlikęs archyvinis šaltinis – *pro memoria*, Lietuvos komunistų partijos atstovas Justas V. Paleckis pakvietė VLIK'o pirmininką K. Bobelį apsilankyti Lietuvoje ir tuo pačiu išreikšti atstovaujamos partijos [matyt, vertėtų patikslinti: jos liberaliojo bloko – J.B.] norą „dalyvauti VLIK'e ir veikti Lietuvos išlaisvinimo darbe...“

Atgimstančioje Lietuvoje įvykiai klostėsi negrįžtamai laisvėjimo linkme ir 1990 m. jau paskelbus atkuriamą nepriklausomą valstybę, tarpininkaujant Algirdui Brazauskui, tuomet užėmusiam viceprezidento pareigas, dr. K. Bobeliui pavyksta prasiveržti (nepaisant galiojusio draudimo penkiems metams įvažiuoti) pro vis dar sovietų kontroliuojamą geležinę uždangą ir po ilgos (46 m.) pertraukos apsilankyti Tėvynėje. Viešnage buvo itin reikšminga Lietuvos žmonėms: jie turėjo progos betarpiškai išgirsti apie JAV paramą Lietuvos laisvės bylai, apie vingrybes tarptautinėje politikoje ir ten priimant sprendimus, gebėjimą ieškoti kompromisų. Tuo pačiu buvo išsklaidyti tam tikri nuogastavimai dėl išeivijos politinių siekių ir primintas VLIK'o principas – „padėti Lietuvai tol, kol ji pasiekis nepriklausomybę, ir galės pati tvarkyti savo gyvenimą. Tuomet VLIK'as visą savo partiją, tarptautinius kontaktus, finansinius išteklius perduos teisėtai Lietuvos vyriausybei“ [kn. 1, p. 380].

Po 1991 m. Maskvoje prasidėjusio ir nepavykusio pučo, ten pat vyko ir Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija, kur Baltijos šalys tapo visateisėmis šio forumo narėmis ir tai jau buvo vieni iš požymių, kad Lietuva žengia realios nepriklausomybės keliu. Vadinas, VLIK'as jau galėjo pripažinti užbaigtą savo misiją ir 1992 m. gegužės 30 d. Vilniuje surengė iškilmingą uždarymo posėdį. Prieš tai įvykęs VLIK'o 48-as seimas, kuris buvo paskutinis išeivijoje, paskelbė atsikūrusios Lietuvos valdžiai pasiūlymus, turėjusius suvienyti tautą, sudaryti Lietuvos gyventojams geresnes ekonomines ir socialines gyvenimo sąlygas ir įtvirtinančius jauną valstybę tarptautiniu mastu. Šitie pasiūlymai apėmė Lietuvos Respublikos pilietybės klausimą, siūlomą „nubolševikinimo įstatymą“, tautinių mažumų padėties sprendimą, pasitelkiant ESBK, politinių partijų kūrimosi skatinimą, numatant Lietuvos jungimąsi į Europos Parlamentą bei Europos Ekonominę bendriją – dabartinės Europos Sąjungos pirmąją, ryšių tarp valstybės institucijų ir išeivijos plėtojimą.

Dr. Kazys Bobelis 1972 m. JAV respublikonų partijos suvažiavime Miami, FL.

Bus daugiau

Ką pasakysime žmonėms?

Atkelta iš 9 psl.

Be stojamųjų. Be pasirodymo. Tik pasirašo, kad sutinka, jog ateičiau į jo kursą, ir praktiškai už dešimties sekundžių pakviečia filmuotis. Mus nuveža septyniolika žmonių į kirpyklą Antakalnyje, nuskuta plikai, taip reikėjo filmui. Ir prasidėjo epopėja. Kaip „Avatare“, patenku į paralelinį pasaulį. Išoki į kitą matavimą, visai kitas kosmosas, aš esu sapne.

Raimundas Banionis tuo metu Kaune filmuoja „Vaikai iš Amerikos viešbučio“. Jis sužino, kad pas Vaitkų yra septyniolika skustagalvių. Skambina, sako, man reikia, ir aš jau važiuoju filmuotis dar į kitą filmą.

Rugsėjo mėnesį ateinu mokytis, o po dviejų savaitių mane „iveda į spektaklį“, ir aš važiuoju autobusu su visa aktorių trupe į gastroles Voroneže.

Maža to, kai grįžtame ir pradėtu mokytis, prasideda sausio įvykiai. Karuselė, kai įtraukia tas sukurs, kai pradeda sukti, jis prasidėjo nuo ten, o „išseparavo“ tai, kas yra dabar.

Pabaigai – tradicinis klausimas: jeigu nebūtumėte aktorius, kas norėtumėte būti?

Aš jau buvau. Buvau muzikantas. Buvau šeštos kategorijos betonuotojas. Buvau barmenas, prekybos agentas. Vos netapau taksistu, kai buvo 2009 metų krizė ir reikėjo mokėti paskolą. Vos nenuėjau laikyti profesionalo teisių ir vairuoti trokš. Ne dėl to, kad iš karto galima užsidirbti pinigų, bet kad būtum užimtas ir darytum tai, kas tave artina prie pajamų. Kai sėdi ir galvoji, o siaubas didėja, skolos auga, o tu neturi, ką daryti, yra baisu. Tuomet ir rinkti butelius jau yra veiksmas.

O jeigu šiandien nevaidinčiau, mane be galo žavi pedagoginis darbas. Tik mokykloje dirbdamas su vaikais supratau, kad jie yra ta priežastis, dėl kurios tu turi susikaupti ir suformuluoti mintį, po to ją paversti žodžiu ir perteikti, kad kitas suprastų. Šis pro-

Vaidotas Martinaitis

Asmeninio archyvo nuotr.

cesas reikalauja iš tavęs kondensato. Prasideda alchemija, kūrybos dirvonas.

Kuo toliau darai, supranti, kaip jautru dirbti su vaikais, su jų sąmone ir pasąmone, su jų emociniu pasauliu, jausmais. Kiekvienas niuansas juos supurto.

Prisimenu, Čiurlionio mokykloje per pertrauką tarsi žaibas nutrenkia mintis, ir sakau sau: Martinaiti, ar tu suvoki, kad esi pirmasis jų gyvenime, kuris jiems pasako, kas yra vaidyba? Ir jeigu tu padarysi bent kokią paklaidą, jų gyvenime ji guls kreiva plyta. Ir mane šūrupas nukrėtė supratęs, kokia atsakomybė yra bendrauti su vaikais. O jie žiūri ir tiki.

Kiek sąžiningas esi su jais ir savimi, tą produktą pamatysi po dešimties ar dvidešimties metų.

Ir ką tada mes pasakysime žmonėms?

Aš pasakysiu Jums ačiū už pokalbį ir palinkėsiu, kad, kaip Jus pažįsta Lietuva, taip Jus pažintų ir Amerika.

SPORTAS

E. Stanionis lieka nenugalėtas

Ilgiausioje karjeros kovoje E. Stanionis (k.) pratęsė pergalių seriją iki 13-os.

Lietuvos boksininkas Eimantas Stanionis balandžio 10 d. Connecticuto „Mohegan Sun Casino“ arenoje vykusiame bokso kovų vakare nugalėjo patyrusį Puerto Rico atstovą Thomas Dulorme.

Tai buvo pirma E. Stanionio kova, trukusi visus 12 raundų (iki tol lietuvis ilgiausiai buvo kovojęs devynis raundus), bet lietuvis pranašumas nekėlė abejonių teisėjams. Jie vienbalsiai pergalę skyrė boksininkui iš Lietuvos: atitinkamai 117:111, 116:112 ir 115:113.

Paskutiniame raunde smūgių krušą paleidęs E. Stanionis buvo netoli to, kad oponentą pasiųstų į nokdauną, tačiau stipriai susvyravusiam varžovui pavyko atsilaikyti likusias minutes, nors galutinei dvikovos baigčiai tai įtakos nebeturėjo.

Po dvikovos kovotojas iš Lietuvos pripažino, kad šįkart prieš žengiant į ringą buvo atsiradusi papildoma įtampa, kadangi pirmą kartą jo kova buvo tiesiogiai transliuojama gimtinėje.

Boksininkas pripažino, kad ateityje neatmestų galimybės kautis ir dėl pusvidutinio svorio kategorijos čempionų titulo. „Jei atsiras galimybė – aš kausiuosi. Daug dirbsiu treniruočių stovykloje tam, kad būčiau pasiruošęs 100 proc.“ – samprotavo jis.

26-erių metų E. Stanionis dabar profesionalų ringe yra iškovojęs visus 13 pergalių (9 – nokautais). Th. Dulorme sąskaitoje – 25 pergalės, 5 pralaimėjimai ir 1 lygiosios.

Ignas Brazdeikis neteko darbo NBA

NBA mainuose prieš porą savaitių dalyvavęs ir iš New Yorko „Knicks“ į Philadelphia „76ers“ išsiųstas lietuvis Ignas Brazdeikis liko be darbo. Philadelphia klubas 22 metų 201 cm ūgio lietuvi atleido.

Šioje komandoje I. Brazdeikis sužaidė vos vienas rungtynes ir kovojo jis prieš Jono Valančiūno vedamą Memphis „Grizzlies“: per 8 minutes atkovojo 2 kamuolius, tačiau nepataikė nei vieno iš penkių metimų.

2019-aisiais „Knicks“ Kanados pilietybę turintį I. Brazdeikį pašaukė 47-uoju šaukimu.

New Yorke jis šį sezoną sužaidė vos 4 rungtynes, kuriose iš viso pelnė 2 taškus ir buvo išsiųstas į Plėtojimo lygą. Ten jis per 12 rungtynių rodė puikią statistiką: per 34 minutes vidutiniškai pelnė po 20,8 taško, atsikovojo po 9,8 kamuolio ir atliko 3,6 rezultatyvaus perdavimo.

Ignas Brazdeikis

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės slautos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyva
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankievičienė
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

BENDRAUKIME!
www.facebook.com/draugolaikrastis

MANO VIRTUVĖ

Lašiša: ir užkandis, ir pagrindinis patiekalas

Keksiukai su sūriu ir lašiša

Reikės:

280 g (10 oz) miltų + 1 šaukštelis kepimo miltelių
2 kiaušinių
120 ml rapsų aliejaus
2/3 puodelio (5 oz) natūralaus jogurto
120 ml pieno
120 g (4 oz) sūdytos lašišos
1 šaukštelio cukraus + 1/2 šaukštelio druskos
1 šaukšto smulkintų krapų

Įdarai:

250 g (9 oz) sūrio „Philadelphia“ (minkšto)
100 g (3,5) sūdytos ar rūkytos lašišos
1 šaukšto citrinos sulčių
krapų šakelių

Dubenyje išplakti kiaušinius su aliejumi, jogurtu, pienu, cukrumi ir druska. Miltus sumaišyti su kepimo milteliais ir įmaišyti į kiaušinių plakinį. Tada sudėti smulkintą lašišą, krapus ir vėl išmaišyti.

Tešlą pilti į sviestu išteptas keksiukų formeles (iki 2/3 tūrio) ir kepti iki 180 C (350 F) įkaitintoje orkaitėje 30 min. Atvėsinti.

Susmulkinti įdarui skirtą lašišą.

Sūrį ištrinti su citrinos sultimis, sudėti į konditerinį maišelį su dantu antgaliu ir užspausti ant keksiukų.

Ant viršaus dailiai sudėlioti lašišos juosteles ir papuošti krapų šakelėmis.

Lašišos kepsniai su kumpiu

Reikės:

2 lašišos filė
2 juostelių vytinto kumpio
1/2 citrinos sulčių
1 šaukštelio nutarkuotos citrinos žievelės
druskos, pipirų
1 šaukšto kapotų žalumynų (krapų ar petražolių)
1 šaukšto granatų sėklų
žalių salotų

Žuvų gabaliukus apibarstyti krapais, apvynioti aplink kumpio juosteles, sudėti į kepimo indą, padruskinti, papipirinti.

Orkaitę iš anksto įkaitinti iki 180 C (250 F)

Kepti 25 minutes.

Ant iškepusių lašišų užberti granatų sėklų ir patiekti su žaliomis salotomis. *Skanaus!*

Jūsų Indrė

A † A PETRAS ANTANAS JESKE

(1999 m. sausio 25 – 2021 m. balandžio 4)

Nuolankiai priimdami Dievo valią pranešame draugams ir pažįstamiems, kad 2021 m. balandžio 4 d. staiga netekome 22 metų sulaukusio Petro Antano Jeske.

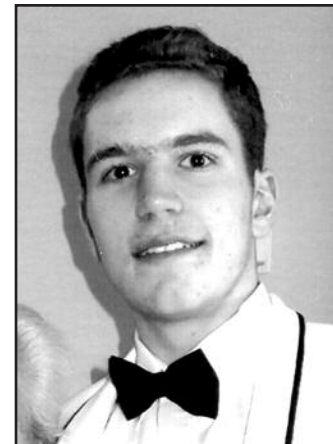
Giliame liūdesyje pasiliko: tėveliai Indrė Rudaitytė ir Dean Jeske, broliai Mattas ir Aleksas, močiutė Ritonė Rudaitienė (a. a. Teodoras) bei daug giminių ir artimųjų Amerikoje ir Lietuvoje.

Petras gimė ir augo Glen Ellyn, Illinois, Čikagos priemiestyje. Lankė Glenbard South High School, buvo gabių mokinių (scholar) sąrašuose, krepšinio komandos kapitonas, beisbolo varsity grupės narys. Lemonte jis lankė Pipirų ratelį, Montessori ir Maironio lituanistinę mokyklą, žaidė krepšinį. Didelį ir atmintiną įspūdį jam padarė dalyvavimas turnyre su bendraamžiais lietuvaičiais Lietuvoje. Petras turėjo daug gerų draugų, nes buvo paslaugus, jautrus – „good kid“, su švelniu humoru. Studijoms pasirinko prestižinę School of Business at Indiana University, kur gegužės 8 d. bus įteikiami mokslo baigimo diplomai (Petro atveju – *posthumous*).

Pastaruoju laiku Petras ruošėsi paskutiniam egzaminui ir darbui vienoje didelėje verslo draudimo bendrovėje Denver, Colorado.

Petro laidotuvės bus balandžio 17 d., šeštadienį, 11 val. ryto St. Petronille katalikų bažnyčioje 420 Glenwood Ave., Glen Ellyn, IL
Laidotuvių direkt.: www.williams-kamp.com, tel. 630-668-0016
Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Giliame liūdesyje –
Šeima

DRAUGAS

Seniausias lietuviškas laikraštis pasaulyje
Leidžiamas nuo 1909 m.

Sužinokite vienas apie kitą

Susipažinkite su lietuviška veikla – nuo vandenyno iki vandenyno
XXI a. „Draugas“ – laikraštis jums!

NAUJIEMS PRENUMERATORIAMS

metams – 120 dol. pusmečiui – 65 dol.
internetinė (pdf) metams – 90 dol. 3 mėn. – 30 dol.

Siunčiu _____ dol.

Vardas, pavardė _____

Adresas: _____

Miestas _____ valstija _____ zip _____

Čekį siųskite:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd. St.,
Chicago, IL 60629

Tel. 773-585-9500 www.draugas.org

Š. m. balandžio 13 d. mirė Tautos Fondo pirmininkas emeritus

A † A ALGIS VEDECKAS

Daugelį metų jis vadovavo fondo valdybai ir tarybai. Gilią užuojautą reiškiamo jo našlei ROMAI VEDECKIE-NEI ir visiems giminėms, draugams bei artimiesiems, kurių gyvenimus praturtino jo draugystė.

Su liūdesiu –
Tautos Fondo taryba ir valdyba

Netekus artimųjų reiškiamo užuojautą New Yorko lietuviams VLADUI BILERIUI su šeima bei RAMUNEI RI-MIENEI su šeima.

Rūta Udrienė-Ruzgaitė ir giminės

Mieliems Detroito lietuviams netekus artimųjų reiškiamo užuojautą ZARANKŲ šeimos nariams; LINUI ir RAMUNEI bei visai MIKULIONIŲ giminei.

Rūta Udrienė-Ruzgaitė ir giminės

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

draugas.org/mirties

Prie mano stalo

Atvelykio giljotina

Šeštadienį visos iki vienos draugiškai pražydo tulpės, pasodintos praėjusį rudenį. Didelės trispalvės jų galvos išdidžiai pūpsėjo ant aukštų tvirtų stiebų. Kokios gražios, žavėjomės.

Sekmadienį iš ryto trijų tulpių galvos gulėjo ant žemės. Parsinešėme į namus ir pamerkėme kaip vandens lėlijas į taurę ant pusryčių stalo.

Virtuvėje prasidėjo sujudimas. „Kas čia vyksta?“ – susijaudino baikštieji ciklamenai, slėpdamiesi už „drakono medžio“ karūnos. „Kaip gerai, kad aš esu kambarinė gėlė“, – pagalvojo žiedus kraunanti gardenija.

Užteks giljotinuoti gėles, – nutarėme mes ir paskelbėme karą mūsų daržo gyventojams – triušiams ir voverėms. Tik gal kas nors gali pasakyti, kokiais ginklais su jais kovoti?

Tulpių gynėja

0 kas naujo prie jūsų stalo?

Dalinkitės su kitais laikraščio skaitytojais savo šeimos naujienomis ar prisiminimais, kuriuos pažadina jums brangūs daiktai.

Redakcija

1YR - 0.75 % APY*
2YR - 1.00 % APY*

*APY - ANNUAL PERCENTAGE YIELD

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org

www.clcu.org

Namams pirkti paskolas duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 St., Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100 • info@midwaylegal.com

Paslaugos: Nekilnojamas turtas • Investiciniai fondai • Testamentai ir palikimai • Verslo reikalai • Bendri teisės reikalai

www.draugas.org

Pasidalinkite nuomone
facebook.

www.facebook.com/draugolaikrastis

<http://draugokalendarius.org>

Mums visiems reikia Neringos!

Registracija į vasaros stovyklas jau prasidėjo! Stovyklos bus kiek kitokios – mažesnės, jaukesnės, bet tuo pačiu kūrybingos, linksmos ir didžiąją laiko dalį praleisime lauke!

Stovyklos bus rengiamos pagal stovyklautojų amžių: 7–10 metų, 11–13 metų ir 14–16 metų stovyklautojams.

Speciali programa ruošiamas 17-mečiams.

Ši programa vyks tuo pačiu metu, kaip ir vyriausiųjų stovyklautojų stovyklos sesija, tačiau išskirtinis dėmesys bus skiriamas 17-mečiams ir jų perėjimui į jaunų suaugusiųjų amžių. Į programą bus įtrauktas ir vadovų pagalbinių (CIT) mokymas.

Visą informaciją apie stovyklas ir registraciją – Neringos tinklalapyje: www.neringa.org

NORITE DIRBTI šią vasarą Neringoje?

Neringa džiaugiasi turėdama puikių, nuostabių darbuotojų komandą! Mūsų vadovai, savanoriai ir darbuotojai yra neišsenkančio kūrybingumo, entuziazmo ir išdradingumo šaltinis!

Vadovų anketos priimamos iki gegužės 3 d.

Prieš pildydami anketą, susipažinkite su vadovams skirta informacija mūsų svetainėje: www.neringa.org

Planuojame ateityje surengti vadovų pasiruošimo (training) kursą per Zoom platformą.

* * *

Taip pat ieškome žmonių, kas norėtų dirbti virtuvėje, slaugės,-o/pirmosios pagalbos darbuotojų, muzikantų bei kitų specialistų.

Daugiau informacijos suteiks Dana Vainauskienė:

dana@neringa.org tel. 978-489-4719.

Laukiame Jūsų visų!

Balandžio 14 d., 11 val. 30 min.

	Užsikrėtusių	Išgijusių	Mirusių
Pasaulyje	138,347,712	111,241,694	2,977,198
JAV	32,081,119	24,627,180	577,273
Lietuvoje	229,260	208,123	3,718